

Årsredovisning 2024

Generaldirektörens förord

2024 var ännu ett år i allvarstidernas tecken. Under året vässade vi Kommerskollegium för att ännu bättre kunna möta utmaningar i utrikeshandeln. Vi organiserade om myndigheten, förtydligade våra mål och förberedde för flytt från Drottninggatan till Fleminggatan.

Trots ökad protektionism och säkerhetspolitiska restriktioner ökade världshandeln med drygt tre procent i värde under året och nådde därmed en ny rekordnivå. Ryktet om globaliseringens död är därmed överdrivet, även om globaliseringen tydligt tar sig nya former. I detta skifte bidrog vi med analyser och förslag.

Stödet för Ukraina fortsatte att vara vår högsta prioritet. Flera analyser och framgångsrika biståndsinsatser genomfördes för att stödja Ukrainas anslutning till EU och främja ukrainsk export.

Våra bidrag till EU:s inre marknad och handelspolitik påverkades i hög grad av att ett nytt Europaparlament och en ny kommission tillträdde under året. Vi gav rekommendationer med utgångspunkt från den evidensbaserad grund, på vilken vi stadigt står. Rekommendationerna diskuterades vid två lyckade seminarier i Bryssel.

Förutom att ge regeringen stöd i pågående förhandlingar på flera områden och fullgöra våra skyldigheter angående relevanta förfaranden på EU:s inre marknad presenterade vi flera förslag på förbättringar avseende fri rörlighet för tjänster.

Vi analyserade de nya typer av handelsrelaterade samarbeten som växer fram eftersom det blivit svårare att nå framsteg i Världshandelsorganisationen och genom traditionella frihandelsavtal. Vi lade stor vikt vid att analysera effekter av de tullar som föreslogs under den amerikanska presidentvals-kampanjen.

När USA är på väg att de facto lämna WTO och Kinas statsstyrda ekonomi utmanar den regelbaserade handelsordningen, blir EU:s stöd för WTO och dess regelverk allt viktigare – inte minst för utvecklingsländer. Detta perspektiv har genomsyrat vårt arbete under året. Vi har prioriterat stöd för EU:s pågående förhandlingar om frihandelsavtal, till exempel med Indien.

Arbetet med att försvåra Rysslands krigföring i Ukraina fortsatte genom vårt ansvar för delar av EU:s omfattande sanktioner. 2024 var också det första året för vårt deltagande i det nya systemet för granskning av inkommande direktinvesteringar. Vi utredde dessutom hur Kommerskollegium ytterligare skulle kunna bidra till Sveriges civila försvar.

Vårt utvecklingssamarbete, som syftar till att förbättra utvecklingsländers möjlighet att delta i internationell handel, växte. Genom *Trade Academy* utbildade vi 45 kollegor så att de bättre kan utveckla dels sina länders ramvillkor för internationell handel, dels ländernas export. Vårt projekt i Zambia, med fokus på tekniska handelshinder, fortsatte medan ett liknande projekt i Namibia avslutades. Samtidigt intensifierades arbetet med att hitta nya samarbetspartners. *Open Trade Gate Sweden* vidgade sin verksamhet, bland annat genom deltagande i flera mässor, med goda resultat som följd.

Vi har under året lagt stor vikt vid att informera om frihandelns betydelse för ekonomisk utveckling. Listan över våra publikationer är längre än under tidigare år och vi har fått genomslag i såväl svenska som internationella medier. Vi har deltagit i ett stort antal seminarier, poddar och andra evenemang. Vi har även föreläst om handelns betydelse för ett stort antal skolelever.

Under året har förberedelserna för vår flytt till Fleminggatan 14 och vårt byte av it-leverantör krävt betydande resurser, men genomförts med gott resultat.

Bredden och djupet i Kommerskollegiums verksamhet återspeglas i denna årsredovisning, liksom de goda resultat som uppnåddes under 2024. Jag vill därför rikta ett varmt tack till alla medarbetare, som bidragit till att Sverige fortsatt kan tillvarata sina intressen i utrikeshandeln, på EU:s inre marknad och i handelspolitiken.

Anders Ahnlid
Generaldirektör

Innehåll

1	Inledning.....	5
2	En väl fungerande inre marknad.....	9
3	Ett starkt handelssystem	17
4	Goda förutsättningar för utvecklingsländer	28
5	En väl fungerande myndighet och övrig rapportering.....	35
6	Finansiell redovisning.....	38
	Resultaträkning.....	39
	Balansräkning.....	40
	Anslagsredovisning	41
	Tilläggsupplysningar och noter	42
	Noter.....	44
	Sammanställning över väsentliga uppgifter	51

1 Inledning

1.1 Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Vårt huvudsakliga uppdrag är att bistå Regeringskansliet med expertstöd i långsiktigt och löpande arbete samt bidra till ökad kunskap inom våra verksamhetsområden.

Kommerskollegium verkar för frihandel och fri rörlighet på EU:s inre marknad. Vi arbetar även för att uppnå regeringens övergripande mål för tillväxt och sysselsättning samt de olika dimensionerna av hållbar utveckling. Vi tar hänsyn till näringslivets och konsumenternas intressen samt beaktar utvecklingsländernas perspektiv och integrering i handelssystemet. Vår vision är en hållbar handel utan hinder.

Verksamheten finansieras i huvudsak av två anslag, myndighetens förvaltningsanslag som återfinns under utgiftsområde 24 Näringsliv samt ett ramanslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som används för att bedriva internationellt utvecklingssamarbete inom vårt verksamhetsområde.

1.2 Årsredovisningens struktur

Årsredovisningen inleds med Kommerskollegiums uppdrag och en ekonomisk redovisning på övergripande nivå (kap 1). Vi har tre mål för verksamheten, med utgångspunkt i vår instruktion. Målen är kopplade till våra tre verksamhetsområden och dispositionen i årsredovisningen är indelad enligt dessa: En väl fungerande inre marknad (kap 2), Ett starkt handelssystem (kap 3) samt Goda förutsättningar för utvecklingsländer (kap 4). Dessa kapitel inleds med en resultatbedömning. Vi rapporterar även vårt Agenda 2030-arbete i anslutning till respektive mål.

En väl fungerande myndighet och övrig rapportering (kap 5) innehåller ett avsnitt om kompetensförsörjning, en summering av årets övergripande kommunikationsarbete och annan återrapportering. Årsredovisningen avslutas med den Finansiella redovisningen (kap 6).

1.3 Resultatindikatorer

För att kunna mäta effekter av vår verksamhet följer vi upp verksamheten med hjälp av resultatindikatorer. Dessa ligger till grund för bedömningen av resultatet inom vart och ett av våra verksamhetsområden och inleder kapitel 2, 3 och 4.

De effekter som vi eftersträvar och som beskrivs i figuren nedan, handlar om utveckling av regelverk och policyer, efterlevnad av regelverk och policyer och utveckling av individer och institutioner samt stöd till företag.

Figur 1. Verksamhetslogik

För att mäta effekterna av hur regelverk och policys utvecklas utvärderar vi rapporter och analyser som vi publicerat under året. Detta gör vi genom att följa upp hur de sprids och hur innehållet används vidare av andra aktörer som exempelvis EU-kommissionen och världshandelsorganisationen (WTO). I utvärderingen tittar vi även på hur väl hållbarhetsdimensionerna har integrerats och hur innehåll och slutsatser kopplar till målen i Agenda 2030.

För att mäta effekterna av efterlevnad av regelverk och policys, gör vi en systematisk uppföljning av våra kontaktpunkter och liknande funktioner. Fullgör vi våra uppdrag, bidrar de till transparens och efterlevnad?

För att mäta effekterna av utveckling av individer och institutioner, mäter vi kapacitetsutveckling på två nivåer; den individuella och den institutionella. Kan en individ använda kunskapen vi förmedlat och utvecklar en organisation funktioner och arbetssätt efter våra insatser? Detta effektområde är särskilt relevant för det internationella utvecklingssamarbetet. Vi informerar även företag och andra aktörer om handelsfrågor inom samtliga mål.

1.4 Kommerskollegiums ekonomi

Kommerskollegiums totala kostnader uppgår till 146 miljoner kronor vilket är en ökning med 19,3 miljoner kronor jämfört med 2023. Ökningen, som motsvarar cirka 15 procent, förklaras av ökade drifts- och personalkostnader.

Personalkostnaderna är vår största kostnadspost och utgör 66 procent av våra verksamhetskostnader. Utfallet uppgår till 96,3 miljoner kronor, vilket är en ökning med 11,3 miljoner kronor jämfört med 2023. Ökningen av personalkostnader beror framför allt på fler årsarbetskrafter. I figuren nedan presenteras Kommerskollegiums totala kostnader per verksamhetsområde.

Figur 2. Kostnader per verksamhetsområde 2024

Förvaltningsanslaget uppgick till 105,1 miljoner kronor 2024 och vi hade ett ingående anslagssparande på 2,9 miljoner kronor och en indragning på 60 tusen kronor samtidigt som utgifterna på anslaget uppgick till 107,5 miljoner kronor, inklusive transfereringar. Utfallet innebär ett utgående anslagssparande på 433 tusen kronor.

Kommerskollegiums anslagstilldelning inom internationellt bistånd har stadigt utökats de senaste åren och uppgick 2024 till 45 miljoner kronor efter ett ändringsbeslut i april och vi hade en ingående anslagskredit på 141 tusen kronor. Våra utgifter uppgick till 41,4 miljoner kronor inklusive transferering och vi återbetalar 3,5 miljoner kronor.

I tabellen på nästa sida redovisas Kommerskollegiums totala intäkter, kostnader och resultat uppdelat på verksamhetsområde.

Kostnadsutfallet inom verksamhetsområdet *En väl fungerande inre marknad* uppvisar en ökning jämfört med de två föregående åren. Det beror på ett utökat analysarbete, med anledning av att en ny EU-kommission tillsattes under året. Kostnaderna inom *Ett starkt handelssystem* ökade jämfört med utfallet 2023 och 2022 vilket främst beror på ett stort antal kortare analyser. Vårt tredje verksamhetsområde *Goda förutsättningar för utvecklingsländer* fick ett större anslag och utvidgades under 2024.

Tabell 1. Intäkter, kostnader och resultat per verksamhet

År	2024	2023	2022
	tkr	tkr	tkr
En väl fungerande inre marknad			
Intäkter av anslag	38 640	35 479	32 917
Övriga intäkter	569	483	4 731
Summa intäkter	39 209	35 962	37 648
Kostnader	39 209	35 962	37 648
Resultat	0	0	0
Medel som erhållits från statsbudgeten	4 200	4 200	4 200
Lämnade bidrag	4 200	4 200	4 200
Ett starkt handelssystem			
Intäkter av anslag	64 740	54 685	51 757
Övriga intäkter	463	748	219
Summa intäkter	65 203	55 433	51 976
Kostnader	65 203	55 433	51 976
Resultat	0	0	0
Goda förutsättningar för utvecklingsländer			
Intäkter av anslag	41 049	34 483	26 016
Övriga intäkter	496	781	564
Summa intäkter	41 545	35 264	26 580
Kostnader	41 545	35 264	26 580
Resultat	0	0	0
Medel som erhållits från statsbudgeten	60	49	49
Lämnade bidrag	60	49	49
Kommerskollegium totalt			
Intäkter	145 957	126 658	116 204
Kostnader	145 957	126 658	116 204
Resultat	0	0	0
Medel som erhållits från statsbudgeten	4 260	4 249	4 249
Lämnade bidrag	4 260	4 249	4 249

2 En väl fungerande inre marknad

Kommerskollegium är Sveriges inre marknadsmyndighet. Vi verkar för en väl fungerande inre marknad som kännetecknas av de fyra friheterna och bidrar till hållbar utveckling. Meningen med den inre marknaden är att den ska vara till nytta för företag och medborgare. Därför arbetar vi med att analysera olika aspekter av den inre marknadens funktion i syfte utveckla och stärka den. Bland annat hjälper vi myndigheter och andra instanser att införliva och tillämpa EU-rätten korrekt.

Vi tar fram analyser och ger stöd till Regeringskansliet i fråga om nya regelverk som påverkar den fria rörligheten. I uppdraget som inre marknadsmyndighet ingår även löpande arbete inom anmälningsprocedurer, tekniska regler och standardisering, Solvitfunktionen och kontaktpunkter för varor och tjänster.

2.1 Resultatbedömning

Vår bedömning är att vi under 2024 uppnådde ett bra resultat inom målet *En väl fungerande inre marknad som kännetecknas av de fyra friheterna och bidrar till hållbar utveckling*. Bedömningen grundar sig på våra bidrag till utveckling av den inre marknadens regelverk och policyer, men även på hur vi arbetar med att värna efterlevnaden av EU-rätten och den fria rörligheten. Det gäller även arbetet med att motverka handelshinder och att ge information till företag, organisationer och den breda allmänheten. Men vårt resultat måste ses mot bakgrund av att fragmentering på den inre marknaden fortfarande är en utmaning för EU. Medlemsländerna genomför och tillämpar EU-rätten på olika sätt och för företagen leder detta till att det blir svårare att göra gränsöverskridande affärer, vilket kan ha negativ inverkan på EU:s konkurrenskraft.

Under året tillsattes en ny EU-kommission vilket ledde till en policydebatt om hur EU kan bli mer konkurrenskraftigt. Kommerskollegium bidrog med analyser och bedömningar av hur detta kan ske. Vi publicerade även utredningar som lyfte regelverkens inverkan på företagen vid övergången till en cirkulär och digital ekonomi. I ytterligare en utredning gav vi förslag på hur EU:s tjänstehandel kan öka i omfattning, vilket skulle kunna stärka EU:s konkurrenskraft och produktivitet. Utredningarna fick ett bra mottagande, med nationell och internationell spridning.

Vid uppföljningen av tidigare års publicerade utredningar, kunde vi se ett fortsatt bra resultat för våra förslag om ett stärkt regelverk för Solvit-nätverket inom EU. I en internationell artikel, delvis baserad på en utredning från Kommerskollegium, lyftes betydelsen av europeiska administrativa nätverk under kriser. Solvit nämndes där som ett exempel på ett nätverk som bidrar till EU:s motståndskraft. Även vårt förslag om decentraliserad tillsyn fick fortsatt genomslag när det refererades av en oberoende europeisk tankesmedja.

En viktig del av vårt inre marknadsarbete är att bekämpa hinder för den fria rörligheten. Det gjorde vi inom ramen för vårt arbete med harmoniserade standarder, genom anmälningsprocedurerna och nätverket Solvit. Verksamheten fungerade enligt vår bedömning bra.

2.2 Agenda 2030

Under 2024 såg vi att förslaget om en rättsakt för Solvit-nätverket fick genomslag på internationell nivå. Det kopplar till delmål 16.B om att verka för och genomdriva en icke-diskriminerande politik och lagstiftning för en hållbar utveckling. Arbetet inom Solvit-funktionen med ärenden om personers rätt till fri rörlighet och likabehandling bidrar också till detta delmål. Utredningen om fragmentering av den inre marknaden vid övergången till en cirkulär ekonomi berör flera av de globala målen men Mål 12 om hållbar konsumtion och produktion kan särskilt lyftas fram. Om tjänstehandeln ökar i omfattning, vilket vi fokuserar på i utredningen om tjänstehandel, bidrar vi till Mål 8 om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Genom vår utredning om den inre marknaden i den digitala tidsåldern bidrog vi till Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk utveckling, Mål 9 om hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt Mål 16 om fredliga och inkluderande samhällen.

Flera av kontaktpunkterna och funktionerna inom inre marknadsarbetet fungerar som ett verktyg för att bland annat upptäcka potentiella målkonflikter mellan handel och hållbar utveckling, samt hantera handelshinder som uppstår med anledning av dessa. Det är ett långsiktigt, ständigt pågående arbete som är en viktig byggsten i vårt arbete med Agenda 2030.

2.3 Utveckling av regelverk och policyer

2.3.1 Inre marknadens framtid en utmaning för nya EU-kommissionen

Under året publicerade EU två rapporter om den inre marknadens framtida utmaningar: *Much More than a market* av Enrico Letta samt *The future of European competitiveness* av Mario Draghi. Båda rapporterna analyserar utmaningar för den inre marknaden, med fokus på innovation, konkurrenskraft och produktivitet. Kommerskollegium sammanfattade och kommenterade rapporterna utifrån svenska förhållanden. Sammanfattningsvis delade vi utredarnas problembeskrivningar, men gjorde andra bedömningar av lösningsförslagen. Till exempel betonade vi vikten av att åtgärda brister i efterlevnaden av EU-rätten. Våra slutsatser förankrades hos myndighetschefer med ansvar för centrala delar av inre marknadslagstiftningen samt hos branschorganisationer och företrädare för arbetsmarknadens parter. Vi anordnade även ett seminarium om framtidens inre marknad i Bryssel i samband med att Enrico Lettas rapport presenterades på Sveriges EU-representation i Bryssel.

2.3.2 Fragmentering påverkar den cirkulära ekonomin

I rapporten *Addressing Fragmentation for a Global Circular Economy – Lessons from the EU Single Market* analyserade vi övergången till en cirkulär ekonomi och EU:s och medlemsstaternas erfarenheter av att upprätthålla den fria rörligheten för varor samtidigt som ny lagstiftning för cirkulär ekonomi tas fram. Det visade sig att problemet handlar om att regler skiljer sig åt mellan länder inom EU och globalt och inte på regelbördan i sig. I rapporten konstaterades att det finns flera verktyg för internationellt regulativt samarbete som kan användas för att främja harmonisering och samarbete. Nationella konsekvensutredningar kan förbättras och belysa hur ny lagstiftning påverkar handeln och den inre marknaden. Vi föreslog också att EU bör

bidra till att ta fram gemensamma definitioner inom cirkulär ekonomi gärna i form av standarder. EU skulle även kunna utforska nya former av samarbeten utanför traditionella frihandelsavtal. Rapporten fick genomslag internationellt, bland annat inom OECD och vid en presentation vid University of Pennsylvania.

2.3.3 Initiativ inom tjänstehandeln

En fungerande inre marknad för tjänster är en förutsättning för både EU:s och Sveriges tillväxt och konkurrenskraft. Tjänstesektorn står för cirka tre fjärdedelar av EU:s bruttonationalprodukt men skulle kunna växa sig betydligt starkare, om fler hinder på tjänsteområdet tas bort. I Kommerskollegiums rapport *Fri rörlighet för tjänster inom EU – så kan förutsättningarna förbättras* gav vi förslag på åtgärder för att skapa fler affärsmöjligheter för tjänsteföretagen på den inre marknaden. Bland annat genom förenkling och förbättring av nationella regler samt generellt en bättre efterlevnad av EU-rätten. Vi konstaterade även att det behövs tydlig information om vilka krav som tjänsteföretag behöver förhålla sig till.

2.3.4 Inre marknaden i den digitala tidsåldern

Arbetet inom EU med att anpassa regleringen för den inre marknaden till en digital ekonomi har hög prioritet. Men området är svårt att överblicka med komplexa, överlappande och ibland ofullständiga regelverk. I rapporten *The EU Single Market in the Digital Era – from legislative complexity to clarity* analyserade vi det samlade ramverket av regler för den alltmer digitaliserade inre marknaden, eftersom en sådan helhetsbild saknades. Vi identifierade flera områden där det finns hinder för företag på den inre marknaden som behöver åtgärdas, både inom det förberedande arbetet, utformningen och tillämpningen. Det är också viktigt att all lagstiftning får falla på plats och utvärderas. Utredningen presenterades nationellt och fick även viss internationell spridning.

2.3.5 EU:s utvidgning och den inre marknaden

Det finns olika instrument och modeller för hur Ukraina, Moldavien och länderna på Västra Balkan kan anslutas till EU:s inre marknad. Det analyserade vi i ett yttrande till Utrikesdepartementet där vi föreslog en gradvis integration av dessa länder för att bevara den inre marknadens integritet och lägga grunden för en fungerande efterlevnad. Vi belyste även lärdomar från tidigare erfarenheter av gradvis integration samt översiktligt svenska handelsintressen.

2.3.6 Standardiseringens betydelse för handel

Kommerskollegium bidrog till utformning och genomförande av Sveriges och EU:s standardiseringspolitik genom underlag och expertis i till exempel europeiska standardiseringskommittén (CoS) och i EU:s högnivåforum. Vi bidrog till svenska prioriteringar om vilka harmoniserade standarder som bör begäras av de europeiska standardiseringsorganisationerna, deltog i EU-kommissionens undergrupper på området samt lämnade synpunkter på utvärderingen av standardiseringsförordningen. Vi samordnade ett ökat antal standardiseringsbegäranden från kommissionen som kräver inhämtning av myndigheters synpunkter inför Sveriges röstning i standardiseringskommittén: 18 under 2024 jämfört med 11 2023 och 12 under 2022.

Vidare genomförde vi flera utbildningar i Sverige om det europeiska standardiseringssystemet och vi bidrog till nationella möten där standardiseringens framtid och geopolitiska utmaningar diskuterades.

Ett policyområde av särskilt intresse för svenska intressenter var avgörandet i den så kallade *Malamuddomen* där EU-domstolen slog fast att Europeiska kommissionen är skyldig att på begäran lämna ut harmoniserade standarder utan kostnad. Domen kan innebära stora förändringar för det europeiska standardiseringssystemet.

Vi gör bedömningen att våra insatser har bidragit till mer strategiska överläggningar mellan standardiseringens intressenter, ett ökat samarbete med andra myndigheter samt en bättre förståelse för standardiseringspolitiken och dess bäring på såväl den inre marknaden som internationell handel.

2.4 Efterlevnad av regelverk och policyer

2.4.1 Genomförande av EU-rätten i svensk lagstiftning

Kommerskollegium bevakade EU-rättens genomförande i svensk lagstiftning, genom att vi yttrade oss över inkomna remisser. Vi besvarade 175 remisser från Regeringskansliet och myndigheter, vilket är en minskning jämfört med 193 remisser 2023 och 192 2022. Vid sidan av den EU-rättsliga analysen granskade vi även förslagen ur ett klimat- och hållbarhetsperspektiv samt utifrån relevanta handelspolitiska aspekter.

2.4.2 Handelshinder och fri rörlighet

Anmälningar enligt anmälningsdirektivet 2015/1535

För att undanröja tekniska handelshinder granskar vi remisser från myndigheter och Regeringskansliet. Vi anmäler svenska författningsförslag till EU-kommissionen och till WTO:s sekretariat för tekniska handelshinder (TBT) samt bevakar och analyserar anmälningar från andra medlemsländer.

Tabell 2. Remisser och anmälningar

	2024	2023	2022
Granskade remisser	175	193	192
Varav remisser med anmälningsskyldighet enligt anmälningdirektivet 2015/1535	52	47	58
Svenska anmälningar enligt anmälningdirektivet 2015/1535	69	54	63
Svenska anmälningar till WTO/TBT	11	1	6
Antal anmälningar enligt 1535 i hela EU	765	781	924

Under 2024 granskade vi 175 remisser och bedömde att 52 borde anmälas till EU-kommissionen. Ungefär hälften av dessa förslag skickades därefter till oss för att vi skulle anmäla dem enligt anmälningdirektivet 2015/1535. Under 2024 anmälde vi totalt 69 föreskrifter till EU vilket då innefattade remisser som inkommit både under 2024 och tidigare år samt föreskrifter som inkommit utan föregående remittering. Totalt anmälde medlemsländerna 765 förslag till EU-kommissionen, vilket är en minskning jämfört med de två föregående åren.

För att förhindra att den fria rörligheten på den inre marknaden påverkas negativt kan medlemsländerna vid behov protestera mot förslag till tekniska föreskrifter genom att ge reaktioner på dessa. Detta gjorde Kommerskollegium vid sju tillfällen efter löpande analysarbete. Samtliga reaktioner var i form av kommentarer, vilket är den mildare formen av reaktion. Kommentarererna berörde bland annat exportrestriktioner av läkemedel och reglering av nikotinprodukter.

Det riktades 9 reaktioner mot svenska anmälningar 2024, att jämföra med 5 reaktioner 2023 och 10 reaktioner 2022. Årets reaktioner bestod av 6 kommentarer och 3 detaljerade utlåtanden, som är en skarpare form av reaktion. De detaljerade utlåtandena rörde föreskrifter för jägares leveranser av vildsvinskött, regler för småskaliga ekologiska företag och gårdsförsäljning av alkohol.

Vi rapporterar löpande anmälningar som har koppling till kris eller krig till Utrikesdepartementet. En ny trend som vi såg under året var regler med exportrestriktioner av läkemedel. I vår årsrapport över svenska och utländska anmälningssärenden beskrev vi övriga tendenser inom proceduren som kan påverka svenska handelsintressen.

Som ett led i vårt handelshinderarbete svarade vi på frågor om anmälningproceduren från myndigheter, departement och organisationer. Vi höll också utbildningar om anmälningdirektivet för att bidra till en enhetlig och korrekt tillämpning.

Anmälningar enligt tjänstedirektivet

Kommerskollegium har i uppdrag att i samarbete med myndigheter anmäla nya och förändrade krav på tjänsteverksamhet till EU-kommissionen. Under 2024 granskade vi inkomna remisser utifrån tjänstedirektivets anmälningsskyldighet. Majoriteten av de granskade författningarna utgjordes av föreskriftsförslag från myndigheter.

Medlemsstaterna gjorde 92 anmälningar enligt tjänstedirektivet. Av dessa var 16 anmälningar från Sverige, att jämföra med 6 under 2023 och 24 under 2022. Ökningen kan bero på att svenska regelgivare inte längre varit upptagna med arbetet kring det svenska EU-ordförandeskapet.

Kommerskollegium sammanställde löpande utländska och svenska anmälningar till Regeringskansliet. Dessutom gjordes en årsrapport med mer detaljerad information om föregående års anmälningar.

Anmälningar om ömsesidigt erkännande

I EU finns det regler om hur myndigheter ska agera när de ska stoppa en produkt enligt nationella tekniska regler. Detta följer av EU:s förordning om ömsesidigt erkännande av varor. Kommerskollegium har i uppgift att ta emot beslut som myndigheter fattar enligt förordningen och anmäla besluten till EU-kommissionen. Inga anmälningar inkom under 2024. Vi deltog även i kommissionens expertgrupp för ömsesidigt erkännande och påbörjade en utvärdering av förordningen, som görs vart fjärde år.

Solvitnätverket

Sveriges Solvitfunktion tar emot och hanterar klagomål om hinder för den fria rörligheten som företag eller privatpersoner stöter på när myndigheter inte tillämpar EU-rätten korrekt. Arbetet innebär att på informell väg, i dialog med de myndigheter som är berörda, försöka komma till rätta med de problem som klagomålen handlar om.

Solvit Sverige tog 2024 emot 170 ärenden som handlade om hinder för fri rörlighet som företag och medborgare stött på i Sverige, eller i andra medlemsländer. Det är en minskning jämfört med 2023 och 2022 då 190 respektive 192 ärenden inkom.

Liksom tidigare år är det hinder som är kopplade till den fria rörligheten för personer som i första hand anmäls till Solvit Sverige. Under 2024 var det 85 procent av inkomna ärenden att jämföra med 82 procent 2023 och 80 procent 2022, en ökning för tredje året i rad. Dessa ärenden rör i första hand samordningen av socialförsäkring och problem som har uppstått med den ekonomiska försörjningen till följd av detta. Solvit arbetar då för att försöka lösa det problem som uppkommit mellan myndigheter i olika länder. Under 2024 publicerade vi även en rapport med en mer analytisk lägesbild av Solvits arbete under 2023/2024.

Arbetstagares fria rörlighet

Kommerskollegium är svensk kontaktpunkt för främjande av arbetstagarnas fria rörlighet inom EU. Syftet är likabehandling av unionsmedborgare och deras familjemedlemmar. Vi deltog i nätverksträffar hos den europeiska myndigheten European Labour Authority ELA, i rådgivande expertgruppsmöten samt i Arbetsmiljöverkets möten som de arrangerade i egenskap av nationell samordnare för ELA. Vi samordnade även ett årligt möte med arbetsmarknadens parter.

Gränshinderrådet

Kommerskollegiums generaldirektör är sedan 2023 Sveriges representant i Nordiska ministerrådets Gränshinderråd. Rådet arbetar för att lösa gränshinder som rör privatpersoner och näringslivet och ska bidra till ett grönt, konkurrenskraftigt och

socialt hållbart Norden. Under 2024 var Sverige ordförande och ledde arbetet tillsammans med ministerrådets sekretariat. Utöver rådets fyra möten anordnades ett seminarium i Riksdagen med titeln *Krångliga skatteregler hindrar mobilitet i Norden – vad göra?* Under seminariet diskuterades förslag om att förenkla de nordiska skattereglerna med fokus på ökad rörlighet. Vi medverkade även i flera andra seminarier om nordiskt samarbete.

Marknadskontrollrådet

Kommerskollegium ingår som ledamot i Marknadskontrollrådet, som Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (Swedac) ansvarar för. Vi bidrog bland annat med information om handelspolitik och varuregelverk kopplat till tillämpningen av EU:s AI-förordning i Sverige. Dessutom lämnade vi synpunkter inom ramen för Swedacs regeringsuppdrag om den svenska kvalitetsinfrastrukturen.

2.5 Dialog om handel och stöd till företag och andra

2.5.1 Kontaktpunkten för tjänster

Den svenska kontaktpunkten, som är en del av verksamt.se, tillhandahålls genom ett samarbete mellan Tillväxtverket, Konsumentverket, Universitets- och högskolerådet samt Kommerskollegium. Myndigheterna ansvarar för olika funktioner men Kommerskollegium samordnar arbetet. Under våren anordnade EU-kommissionen en workshop om ömsesidig utvärdering av samtliga länders kontaktpunkter, eftersom få ansökningar kommer in via kontaktpunktens förmedlingsfunktioner. Workshopen ledde till ytterligare samarbete för Sveriges del, bland annat med Litauen och Italien.

Kommerskollegium svarar för en servicefunktion inom kontaktpunkten. Den har bland annat till uppgift att svara på frågor från tjänsteleverantörer och tjänstemottagare om tolkning och tillämpning av EU:s regler för tjänster. Servicefunktionen besvarade 40 frågor, att jämföra med 53 frågor 2023 respektive 51 under 2022. En klar majoritet av frågorna rörde regler för olika affärsverksamheter på tjänsteområdet, exempelvis att starta företag.

2.5.2 Kontaktpunkten för varor

Sedan 2009 tillhandahåller varje medlemsstat inom EU en eller flera kontaktpunkter för information om fri rörlighet för varor i syfte att underlätta varuhandeln inom EU. Kommerskollegium ansvarar för den svenska kontaktpunkten, som informerar om svenska regler för varor till myndigheter och företag. Kontaktpunkten för varor besvarade 48 frågor under 2024 att jämföra med 43 frågor 2023 och 44 frågor 2022.

2.5.3 Seminarier med Europa som tema

I samband med Europadagen arrangerade vi ett seminarium om hur man kan studera, jobba eller starta företag inom EU. Fokus låg på förstagångsväljare i och med EU-valet under 2024. För att informera allmänheten på Europadagen höll vi även i ett informationsbord där besökare kunde diskutera rörlighetsfrågor med oss. Utvärderingarna visade att deltagarna var nöjda.

Under EU Days i Lund 2024 informerade vi företag och andra intresserade om Kommerskollegiums verksamhet. Vi arrangerade även ett seminarium som handlade om Ukrainas eventuella inträde i EU:s inre marknad. Generaldirektören deltog även i andra forum om EU:s inre marknad, exempelvis vid Europaforum i norra Sverige under titeln *Utvecklingen i EU, kriser och förändringar framåt*.

2.5.4 Gränsöverskridande informationsutbyte mellan nationella myndigheter

Kommerskollegium är nationell samordnare för EU:s informationssystem för den inre marknaden, IMI, och ger stöd till svenska myndigheter i deras användning av systemet. I dagsläget omfattar systemet 21 olika lagstiftningsområden och 102 förfaranden. För närvarande befinner sig IMI i en expansiv fas och under 2024 integrerades till exempel databasen för reglerade yrken. Vi gav under året löpande stöd till Utrikesdepartementet om IMI-systemets utveckling, exempelvis införandet av ett e-formulär för utstationering.

3 Ett starkt handelssystem

Kommerskollegium verkar för frihandel och för ett öppet, transparent och regelbaserat multilateralt handelssystem. Vi värnar också om att Sverige och EU följer internationella handelspolitiska åtaganden. Vi gör det genom att följa och analysera EU:s handelspolitik och utvecklingen inom WTO och EU. I uppdraget ingår analys av pågående förhandlingar, bilaterala och regionala handels- och partnerskapsavtal samt EU:s övriga handelsförbindelser i stort.

Vi följer och analyserar kontinuerligt utveckling och tendenser i den internationella handeln. Syftet är att utforska drivkrafter bakom och effekter av Sveriges handel med varor och tjänster liksom internationella investeringars betydelse för handelsutvecklingen. Kommerskollegium eftersträvar att samtliga dimensioner av hållbar utveckling ska genomsyra arbetet med handelssystemet och dess regelverk.

3.1 Resultatbedömning

Det multilaterala handelssystemet fortsatte att utmanas av stormaktsrivalitet och protektionistiska strömningar under 2024. Världshandelsorganisationen arbetar i motvind, Europas konkurrenskraft vacklar och USA valde en ny president som hotar med tullar och handelskrig. Rysslands krig mot Ukraina fortgår med oförminskad styrka. I denna oroliga omvärld har vi fortsatt att visa på vikten av evidens och förslag till vägar framåt i handelspolitiken, något som ofta har uppskattats av våra målgrupper, i Sverige och internationellt. Vi gör därför bedömningen att vi under 2024 uppnådde ett bra resultat inom målet *Ett starkt handelssystem som kännetecknas av frihandel och bidrar till hållbar utveckling*.

En indikator för ett bra resultat när det gäller utveckling av regelverk och policyer, är att slutsatser och rekommendationer i rapporter och analyser når ut internationellt vilket en majoritet har gjort. Flera analyser rörde handeln med USA, där inte minst den om effekterna av planerade tullar från USA:s sida fick ett mycket stort genomslag. Andra rapporter och analyser fokuserade på handelsområdets alltmer omfattande regelverk, som kan påverka företagens verksamhet negativt och därmed även Sveriges och EU:s konkurrenskraft på sikt. Här lämnade vi rekommendationer om hur detta kan undvikas. Handelspolitiken kan även användas för att underlätta grön omställning vilket vi lyfte fram i en utredning om kärnkraft och i en annan om informations-teknologi. Vi har även bidragit med flera analyser om handel och säkerhet som fått bra genomslag.

När vi utvärderar rapporter och analyser granskar vi även på vilken nivå hållbarhet har integrerats. För 2024 gör vi sammantaget bedömningen att detta skett på ett bra sätt, bland annat genom att vi belyst målkonflikter och konsekvenser på hållbarhetsområdet för förslag och ställningstaganden.

Vi kunde även se effekter av rapporter och analyser som publicerades 2022–2023. Slutsatserna i rapporten om handel med begagnade batterier och grön omställning från 2022 användes av Mario Draghi i rapporten *The future of European competitiveness*

om EU:s konkurrenskraft. En av rekommendationerna om avfall och återvinning baserades på vår rapport, vilket enligt vår bedömningsskala är ett mycket bra resultat. Utredningen om Innovation, AI, teknisk reglering och handel uppvisade också fina resultat efter att ha bidragit till gemensam regulativa riktlinjer såväl nationellt som internationellt.

Ytterligare ett resultat värt att nämna är att EU och länderna i Mercosur efter många års förhandlingar nådde fram till en politisk överenskommelse om ett associationsavtal. Kommerskollegium bidrog med fakta och bedömningar om överenskommelsens möjliga effekter och har även tidigare bidragit med underlag till förhandlingarna.

Arbetet med att analysera och försöka lösa handelshinder som svenska företag möter utanför EU fortsatte. Det skedde genom samarbeten i EU och WTO men även i form av enskilda ärenden. Vår ärendehandläggning och kontaktpunkter hade en fungerande löpande verksamhet vilket är en indikator för ett bra resultat. Handläggningen inom sanktionsverksamheten var fortsatt omfattande, som en effekt av EU:s sanktioner mot Ryssland. Sanktionerna har under året breddats till att täcka in nya sektorer och områden för att ytterligare begränsa Rysslands krigföring i Ukraina.

3.2 Agenda 2030

Handelsfrågorna inom målet ett starkt handelssystem kopplar på olika sätt till flera av de stora målen i Agenda 2030. Ett väl fungerande och inkluderande handelssystem kan bidra till minskad fattigdom, hållbar industri och en fredligare värld. I våra policyrekommendationer till den nya kommissionen bidrog våra förslag till mål 7 om hållbar energi för alla, mål 9 om hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt delmål 17.10 om ett multilateralt handelssystem inom ramen för WTO. I vår utredning om hur handelspolitiken kan förenkla uppbyggnaden av kärnkraft, bidrog vi till mål 13 om att bekämpa klimatförändringarna samt mål 7 om hållbar energi för alla. Ett annat exempel var utredningen om ett utökat informationsteknologiavtal, där förslagen bidrar till mål 9 om hållbar industri, innovationer och infrastruktur, mål 3 god hälsa och välbefinnande och Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

3.3 Utveckling av regelverk och policyer

3.3.1 Policyrekommendationer till ny EU-kommission 2024

Den 1 december 2024 tillträdde en ny EU-kommission. För att bidra med idéer på handelsområdet skrev Kommerskollegium rapporten *Making the EU Safer, Greener, more Competitive and Digitalised – Trade policy recommendations to the new European Commission*. Där presenterade vi problembeskrivningar och rekommendationer för EU:s handelspolitik som skulle främja säkerhet, konkurrenskraft, klimat och digitalisering. Rekommendationerna omfattade dels åtgärder som EU kan genomföra på egen hand, dels sådant som kräver förhandlingar med andra länder bilateralt eller i WTO. Rekommendationerna presenterades på ett seminarium i Bryssel där EU-kommissionens generaldirektör för handel var huvudtalare. Såväl seminariet som rekommendationerna uppmärksammades i media.

3.3.2 Ökad konkurrenskraft, digitalisering och grön omställning

Regelverkens önskade effekter på handel och investeringar

Många nya regelverk om digitala regler, hållbarhet och motståndskraft har beslutats under de senaste åren. På uppdrag av Utrikesdepartementet analyserade vi de samlade effekterna på handel och investeringar av nya och kommande regleringar på utvalda politikområden i rapporten *The Cumulative Effect of EU Regulations on External Trade*. Analysen visade att regleringarna leder till större osäkerhet för företagen, vilket i sin tur leder till ökade kostnader och i förlängningen till oönskade effekter på handel och investeringar. För att motverka detta lämnade vi flera rekommendationer som exempelvis att ge stöd till företag för att hantera nya regler, både i och utanför EU. EU:s konsekvensutredningar bör fördjupas så att de tar hänsyn till kumulativa effekter på handeln samt till företag utanför EU. Vi behöver även förbättra samarbetet med handelspartners utanför EU. Rapporten väckte intresse både i och utanför Sverige.

Höga energikostnader kan leda till lägre export

I analysen *The Impact of Energy Costs on Trade and Production in Sweden* granskade vi sambanden mellan energikostnader, industriproduktion och internationell handel för svenska företag under perioden 2004–2021. Området är komplext och behöver belysas ytterligare, eftersom höga och fluktuerande energikostnader påverkar såväl små som stora företag. Rapporten presenterades i vår referensgrupp för handel och hållbarhet.

Handelspolitiken kan göra kärnkraft billigare

I vår analys *Nuclear Power and International Trade: Trade policy for a net-zero energy system* ställde vi frågan om handelspolitiken kan bidra till att minska kostnaderna för kärnkraft och därmed bidra till att bekämpa klimatförändringar. Vi kom fram till att den kan göra det på flera sätt, bland annat genom minskade importtullar på kärnteknisk utrustning och förenklad och harmoniserad exportkontroll. Även internationellt regulativt samarbete och standardisering för att undvika omotiverade handelshinder för kärnkraftsindustrin är viktiga delar. Vi presenterade rapporten vid ett möte i referensgruppen för handel och hållbarhet. Slutsatserna uppmärksammades även av regeringens kärnkraftssamordnare och fick viss internationell spridning.

Molntjänster gynnar export

Vilken betydelse har användningen av molntjänster för svenska företags export? Det analyserade vi i rapporten *Cloud Services and Export Performance: Evidence and Implications for EU Policy*. Resultaten visade att svenska företag som använder molntjänster exporterar mer och till fler marknader än de som inte använder sådana tjänster. Störst var vinsterna för de mindre företagen. Resultaten och konsekvenserna för EU:s handelspolitik presenterades såväl i Sverige som på EU-nivå. Rapporten fick också spridning genom ett internationellt nyhetsbrev.

Ett utökat informationsteknikavtal kan bidra till ökad hållbarhet

Skulle ett utvidgat informationsteknologiavtal kunna främja handel, spridning av digital teknik och bidra till de globala hållbarhetsmålen? Det undersökte vi i rapporten *Possibilities for an Expansion of the WTO Information Technology Agreement, ITA3*. I rapporten presenterade vi varor som skulle kunna inkluderas i ett utvidgat avtal till

exempel varor med digital teknik i sektorerna jordbruk, förnyelsebar energi, medicinteknik och återvinning. I våra rekommendationer lyfte vi fram ett antal konkreta åtgärder för att väcka intresse för och stimulera en diskussion om ett ITA3. Rapporten uppmärksammades i det Brysselbaserade nyhetsbrevet Borderlex.

3.3.3 EU:s handelsrelationer

Handeln med USA

Analysen *Economic Backfire: The Costly Impact of Trump's proposed Tariffs* är ett exempel på hur en ekonomisk analys kan bidra till en faktabaserad debatt, när den kommer i rätt tid. I analysen utredde vi vad som händer med handeln om USA skulle införa omfattande tullar på import från Kina och andra länder. Resultaten visade att effekten på Sveriges handel som helhet skulle bli begränsad men att Sveriges export till USA skulle kunna minska med 16 procent. Det troliga är även att USA skulle drabbas hårdast. Slutsatserna fick spridning såväl nationellt som internationellt och publikationen blev den näst mest nedladdade på Kommerskollegiums webbplats.

Ytterligare en analys med USA-tema, *Handelsrelationen mellan EU och USA efter presidentvalet*, gav en överblick över presidentkandidaternas olika ställningstaganden inom handelspolitiken och vad utgången av valet skulle kunna innebära för handelsrelationen med EU framåt.

I *Economic Security and Digital Trade: Time for an EU-US Digital Agreement* utredde vi möjligheterna att främja digital handel mellan EU och USA. Huvudbudskapet var att EU bör driva förhandlingar om ett avtal om digitala frågor med USA oavsett vem som blir vald till ny president. Vi föreslog också vad ett avtal skulle kunna innehålla för att underlätta handel och stärka ländernas konkurrenskraft samt för att hantera säkerhetsrisker kopplade till digital teknik. Slutsatserna fick spridning i internationell media samt genom seminarier i Sverige och i Bryssel, där bland annat representanter från EU-kommissionens handelsdirektorat och den amerikanska handelsmyndigheten USTR deltog.

Vi tog även fram svenska intressen för underlag till diskussionerna inom ramen för handels- och teknikrådet (TTC) om grön teknik. Detta underlag utgjorde grunden för Sveriges synpunkter till EU-kommissionens förhandlingar med USA. Vi bistod även med analys av de elbilstullar som USA valde att införa mot Kina.

Ett lapptäcke av handelsrelaterade samarbeten

De senaste åren har en ny form av handelsrelaterade samarbeten fått ökad uppmärksamhet i diskussioner om vägar framåt för handelspolitiken. Bakgrunden är de utmaningar som det multilaterala handelssystemet möter och att nya frihandelsavtal inte tillkommer i samma takt som tidigare. I rapporten *A New Trade Policy Landscape – mapping trade-related agreements* gjorde vi en kartläggning av handelsrelaterade samarbeten inom fyra tematiska områden: horisontella, digitala, resiliensinriktade och gröna. Vi identifierade såväl potentiella fördelar som utmaningar och pekade på vad som kan göras för att de handelsrelaterade avtalen ska användas på bästa sätt. Bland annat lyfte vi fram hur utvecklingsländer ska kunna inkluderas. Vår bedömning är att

rapporten bidrog med ökad kunskap i en aktuell fråga och att den väckte intresse hos våra målgrupper. Detaljerade data från kartläggningen begärdes ut vid flera tillfällen.

En ny modell för investeringsavtal

Sverige har ett stort antal bilaterala investeringsskyddsavtal som numera är föråldrade. I analysen *En modernisering av Sveriges investeringsskyddsavtal* utredde vi hur dessa avtal bör förändras för att uppfylla EU-rättsliga krav och stödja Sveriges arbete för de globala hållbarhetsmålen. Rapporten utgjorde ett underlag i arbetet med att uppdatera Sveriges samtliga avtal. Avtalsmodellen som Kommerskollegium presenterade för Utrikesdepartementet i samband med att rapporten togs fram innehöll bland annat nya bestämmelser för att stärka möjligheterna att beakta hållbarhetsaspekter i investeringsskyddet och tvistlösningen. Kommerskollegiums arbete har i fått genomslag i det svenska modellavtal som nu utgör underlag för framtida förhandlingar med tredje länder.

Hinder i handeln mellan Sverige och Norge

Hinder i handeln mellan Sverige och Norge är en uppdatering av en analys från 2013. Vi fann att en del hinder ligger kvar, som höga tullar på vissa varor, samtidigt som digitalisering av vissa gränspassager och handelsdokument har underlättat handeln. I analysen presenteras en sammanställning av handelshinder tillsammans med förslag på hur och av vem de kan lösas. Rapporten presenterades vid olika nordiska sammanhang.

Frihandelsavtal

EU:s frihandelsavtal är ett viktigt verktyg för att främja bättre möjligheter till handel, diversifierade handelsrelationer och ökad motståndskraft. Vi bidrog med analys av tullbud och förhandlingstexter i EU:s förhandlingar med Indonesien respektive Indien. Vidare granskade vi EU:s tjänste- och investeringsbud liksom svenska reservationer i förhandlingarna med Indonesien respektive fem länder i östra och södra Afrika (ESA-5). Våra underlag användes i svenska inspel till EU-kommissionen. När EU och länderna i Mercosur nådde fram till en politisk överenskommelse om ett associations-avtal bidrog vi med mötesbevakning och underlag till Regeringskansliets kommunikation om handeln med Mercosur och överenskommelsens möjliga effekter. En kortanalys av det uppdaterade handelsavtalet mellan EU och Chile publicerades för att sprida information om förbättrade villkor för handeln och nya bestämmelser för att främja hållbarhet.

I en ekonomisk analys med titeln *Trade Effects of the EU-Ukraine Deep and Comprehensive Free Trade Agreement*, utvärderade vi frihandelsavtalet mellan EU och Ukraina som trädde i kraft 2016. Utvärderingen visade att handeln troligen har fördubblats tack vare avtalet.

I en annan ekonomisk analys undersökte vi Sveriges varuhandel med länder som omfattas av handelsavtal, med utgångspunkt i de fyra mest moderna frihandelsavtalen: *Sveriges handel med handelsavtalspartner*. Undersökningen visade att handelsavtalen är viktiga för såväl import som export.

I utredningen *Do Rules of Origin Rule Free Trade? The role of rules of origin in preference utilisation* undersökte vi hur olika typer av ursprungsregler påverkar företagens utnyttjande av tullpreferenser. Att utnyttja tullpreferenser i frihandelsavtal är fördelaktigt för företag, eftersom de då slipper betala tull på importerade varor. Analysen byggde på transaktionsdata över svensk import för frihandelsavtalen med Sydkorea, Japan och Kanada. Vi kom fram till att vissa ursprungsregler tycks vara svårare att leva upp till än andra regler. Dessutom kan kravet på ursprungsregler för en viss vara variera mellan avtal. Rapporten presenterades såväl nationellt som internationellt.

Kommerskollegium undersökte på uppdrag av Utrikesdepartementet möjligheter att genom regulativt samarbete bygga ett närmande mellan EU och CPTPP som står för The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership. Underlaget bidrog till UD:s analys på området.

3.3.4 Handel och säkerhet

Handel, beredskap och ekonomisk säkerhet

Under det gångna året var handelns roll för svensk beredskap och ekonomisk säkerhet en mycket aktuell fråga. I utredningen *Betydelsen av utrikeshandeln för ekonomisk säkerhet* visade vi hur en öppen utrikeshandel under kris och krig kan bidra till ekonomisk stabilitet, livsmedelstrygghet och stabila priser. I rekommendationerna lyfte vi bland annat fram vikten av horisontella och evidensbaserade riskbedömningar för åtgärder som kan påverka handeln. Handelsrestriktiva åtgärder bör i sin tur undvikas om de inte är nödvändiga på grund av legitima säkerhetshot. Analysen spreds till en rad olika svenska myndigheter.

Kringgående av sanktioner

I ett uppdrag från Utrikesdepartementet blev vi ombudda att komma med förslag på åtgärder för att stoppa kringgåendet av exportsanktioner. Resultatet blev analysen *Förslag på åtgärder mot kringgåenden av sanktioner* där vi kom med förslag på hur vi kan komma till rätta med att Ryssland trots allt får tillgång till varor som är under exportförbud.

Övervakning och granskning av utgående investeringar

Som en del i EU-kommissionens arbete för att stärka EU:s ekonomiska säkerhet presenterades en vitbok om datainsamling samt eventuellt granskning av utgående investeringar. Kommerskollegium analyserade, i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet, handelsaspekter och ekonomiska effekter av övervakning och granskning av utgående investeringar, svenska näringslivsintressen samt existerande regler om kontroll av utgående investeringar i ett antal relevanta länder. Vi presenterade rekommendationer till en svensk handlingslinje som gav stöd till Utrikesdepartementets framtagande av svenska positioner till de diskussioner som fördes inom EU. Analysen spreds till berörda departement och myndigheter.

Konferens och seminarier med säkerhet som tema

Ett tecken på säkerhetsfrågornas aktualitet för vår myndighet märktes genom generaldirektörens medverkan på Folk och Försvar där han talade om Sveriges

beroende av fria handelsflöden. Han presenterade även vårt arbete om handel och beredskap hos tankesmedjan Timbro samt vid ett seminarium om AI och säkerhet under Almedalsveckan.

3.3.5 Bevakning och bidrag i kommittéer och andra forum

Insatser i OECD

Kommerskollegium bistår Utrikesdepartementet i arbetet inom OECD:s handelskommitté. Vi är svensk representant i handelskommitténs arbetsgrupp och den gemensamma arbetsgruppen för handel och miljö samt deltog i den gemensamma arbetsgruppen för jordbruk och handel och på området teknisk harmonisering och tekniska regler. På det senare området arrangerade vi ett seminarium tillsammans med OECD på temat cirkulär ekonomi och handel och hur det kopplar till regulativt samarbete.

Kommerskollegiums experter bidrar på ett konstruktivt sätt till att förbättra OECD-sekretariatets analyser, dels genom väl underbyggda inlägg under plenarmöten, dels genom direktkontakt med sekretariatet för att bidra med vår sak- och metodkunskap.

TBT-kommittén och SPS-kommittén

Vi bevakade samtliga tre TBT-kommittéveckor och medverkade även i EU-arbetet med att ta fram inspel till den tionde treårsöversynen av TBT-avtalet, där Sverige slutligen samarbetade med Finland för att få in prioriterade områden. Vi bevakade också informella och formella möten i WTO:s SPS-kommitté där hälsoskyddsåtgärder som påverkar handeln diskuteras.

Sedan 2021 är Sverige genom Kommerskollegium ordförande i arbetsgruppen för regulativt samarbete och standardiseringspolitik i FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE WP.6). Kommerskollegium var i sin roll som ordförande aktiv i vidareutveckling av WP.6 gruppens arbete, exempelvis i UNECE:s årliga forum om grön och digital omställning. Årsmötet fokuserade på hur kvalitetsinfrastrukturen kan förebygga gröna och digitala klyftor med syfte att identifiera kapacitetsutveckling för hållbar handel för länder i utveckling. Vi bidrog även till ett arbete med att ta fram gemensamma regulativa riktlinjer för produkter med inbäddad AI eller annan digital teknik. Det resulterade i en deklARATION som uppmuntrar till ett gemensamt globalt angreppssätt hur dessa produkter ska regleras för att undvika regulativ fragmentering, utan att göra avkall på att hantera de risker som produkterna kan medföra.

WTO:s Public Forum

Vid WTO:s Public Forum anordnade vi tillsammans med UNCTAD och UNEP ett seminarium om hur handel kan främja mer cirkulära och inkluderande värdekedjor inom textilindustrin. Slutsatser om hur handelspolitiken kan bidra publicerades på LinkedIn vilket bidrog till kontakter inför kommande arbeten.

3.4 Efterlevnad av regelverk och policyer

3.4.1 Handelshinder och marknadstillträde

Vi arbetade aktivt för att undanröja handelshinder som svenska företag möter i länder utanför EU. Detta skedde vid elva möten med EU-kommissionens rådgivande marknadstillträdeskommitté, där vi bland annat diskuterade handelshinder på exportmarknader som Indien, USA, Kina och Storbritannien. Tillsammans med svenska utlandsmyndigheter, branschorganisationer och företag arbetade vi för att identifiera nya handelshinder samtidigt som vi försökte lösa kända sådana. Vi har även bidragit till att reformera arbetssättet i marknadstillträdeskommittén.

I syfte att få närmare kontakt med svenska företag som upplever handelshinder inrättade vi i början av året referensgruppen Forum för fungerande leveranskedjor där omkring 15 svenska branschorganisationer och handelskammare medverkade. Under året ägde två möten rum med fokus på handelshinder vid import. Även Tullverket medverkade och svarade på frågor från de närvarande medlemsorganisationerna.

Den modell för handelshinderrapportering från de ca 100 svenska utlandsmyndigheterna som vi tog fram förra året har använts med framgång även i år. Detta bidrog till kännedom om nya handelshinder.

Vi lämnade även kommentarer till EU-kommissionen om och i så fall hur svenska företag drabbats av de nya handelshinder som under året anmälts till EU-kommissionens webbportal Single Entry Point.

3.4.2 Tekniska handelshinder

I Kommerskollegiums uppdrag ingår att främja globalt regulativt samarbete, förebygga och ta bort tekniska handelshinder. Vi följde utvecklingen av tekniska regler och standarder och drev frågor om handelshinder genom att följa arbetet i WTO:s kommitté för tekniska handelshinder (TBT-kommittén) och EU:s kommitté för standardisering (CoS).

Vi genomförde ett möte med Forum för tekniska regler och standardisering, ett informellt nationellt forum som drivs i vår regi och där svenska intressenter informeras om vårt arbete och aktuella utredningar och händelser på regelområdet. Årets möte hade fokus på EU:s industripolitik och ekonomiska säkerhet samt den aktuella utvecklingen inom den europeiska standardiseringen.

3.4.3 Handelspolitiska skyddsinstrument

Kommerskollegium representerade Sverige i EU:s kommitté för handelspolitiska skyddsinstrument (TDC) enligt särskilt förordnande. Ett ärende som väckte uppmärksamhet även i media var utjämningstullarna för elbilar från Kina. Vi tog fram yttranden till Utrikesdepartementet som låg till grund för den svenska positionen och gav vägledning om de procedurer som tillämpas. Vi fortsatte att lyfta hållbarhetsaspekter i våra yttranden om handelspolitiska skyddsinstrument.

3.4.4 Ansökningar om tullbefrielser och tullkvoter

Syftet med EU:s system för insatsvaror är att genom tullbefrielser och tullkvoter underlätta tillgången till insatsvaror för företag inom EU och främja konkurrenskraften. Företag kan ansöka om tullbefrielse när de kan visa på en tullbesparing på minst 15 000 euro. I Sverige är det Kommerskollegium som tar emot ansökningar från företag och beslutar om de ska överlämnas till EU-kommissionen. Vi deltar även i kommittéarbetet vid behandling av samtliga ansökningar. Drygt 500 ansökningar från medlemsstaterna i EU och från Turkiet behandlades under året.

Vi beslutade att lämna in 8 svenska ansökningar till EU-kommissionen under 2024. Detta var en ökning jämfört med år 2023 och år 2022 då 1 respektive 2 ansökningar lämnades in. Utöver detta har svenska företag haft möjlighet att dra nytta av både befintliga och nya tullbefrielser och tullkvoter.

3.4.5 Tillståndsgivning och internationell handel

Undantag från ekonomiska sanktioner

Kommerskollegium fattar beslut om undantag från ekonomiska sanktioner: handelsrestriktioner, finansiella restriktioner samt frysningar riktade mot juridiska personer. Vid slutet av 2024 ansvarade vi för sanktioner mot 22 länder och 3 så kallade tematiska sanktioner, det vill säga sanktioner riktade mot organisationer för att motverka terrorism, användandet av kemiska vapen och cyberattacker. Sedan Rysslands invasion av Ukraina 2022 handlar nästan alla ärenden om Ryssland eller Belarus. Under 2024 registrerade vi 87 ansökningar om undantag från sanktionerna, att jämföra med 56 ansökningar 2023 och 59 ansökningar 2022. Ökningen beror bland annat på att det från och med 2024 blev ett krav på att företag som vill fortsätta erbjuda vissa tjänster till ryska dotterbolag måste ansöka om undantag. I 78 av ärendena beviljade vi undantag. I 6 fall beslutade vi om avslag eller avskrivning. Resterande ärenden pågick fortfarande vid årsskiftet. Även i år handlade de vanligaste ärendena om undantag för export av medicintekniska produkter, försäljning av rysk verksamhet, tillstånd att tillhandahålla tjänster till ryska dotterbolag samt undantag från frysningar. Vi får även frågor från företag, myndigheter och allmänhet, men de har minskat i omfattning. Vi registrerade 101 frågor att jämföra med 140 frågor 2023 och 225 frågor 2022. Genom telefonlinjen för sanktionsfrågor fick vi 227 samtal 2024, att jämföra med 477 samtal 2023 och 1122 samtal 2022. Många frågor går att få svar på via våra webbsidor om sanktioner, som vi uppdaterar fortlöpande. Sidan om sanktionerna mot Ryssland var den näst mest besökta sakfrågesidan på vår webbplats under 2024.

Tillståndsgivning enligt antitortyrförordningen

Kommerskollegium beslutar om exporttillstånd enligt den så kallade antitortyrförordningen som är till för att begränsa handeln med varor som kan användas för dödsstraff, tortyr eller annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning. Handläggningen omfattar inte särskilt många ärenden, men komplexiteten är stor. Under 2024 beslutade vi i 4 ärenden att jämföra med 4 ärenden 2023 och 9 ärenden 2022. Vi deltog även i koordineringsgruppen för

antitortyrförordningen med uppföljning av antitortyrförordningens tillämpning och arbetet inom ramen för FN med begränsning av handel med sådana varor.

3.4.6 Granskning av utländska direktinvesteringar

I vår nya roll inom investeringsgranskning bidrog vi till genomförandet av lagen (2023:560) om granskning av utländska direktinvesteringar. Det gjorde vi i nära samverkan med Inspektionen för strategiska produkter (ISP), Försvarsmakten, Säkerhetspolisen, Försvarets materielverk och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Vi lämnade skriftliga yttranden i ett tjugotal ärenden.

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag till en revidering av EU-förordningen om granskning av utländska direktinvesteringar i EU. Detta kan på sikt få konsekvenser för det svenska granskningssystemet såväl som andra medlemsstaters system. På uppdrag av Utrikesdepartementet lämnade vi synpunkter på förslaget som Sverige använde inför diskussioner i EU.

3.5 Dialog om handel och kontakter med företag

3.5.1 Mötesplatser för dialog om handel

Vi arrangerade två möten med Rådet för utrikeshandel med deltagare från branschorganisationer, fackföreningar och civilsamhälle. Syftet med rådet är dels att informera om vår verksamhet, dels att diskutera utmaningar för internationell handel. Vi lyfte bland annat frågor som handelseffekter av situationen vid Röda havet, regeringens nya strategi för utrikeshandel, den nya reformagendan Bistånd för en ny era och våra insatser som riktar sig mot Ukraina. Deltagarna förmedlade vad som är särskilt viktigt för dem inom EU:s inre marknad samt handels- och biståndspolitiken.

Vid två tillfällen bjöd vi in Sveriges elva handelskamrar till handelskammarmöte. Syftet var att ge möjlighet till dialog och skapa kontaktytor mot företagssverige, för ömsesidig nytta. Mötena fokuserade på regelverk om utgående investeringar och EU:s exportkontroll, effekter av EU:s regleringar, utveckling och trender för svensk export och konkurrenskraft samt Sveriges handel med Kina och Ukraina. Vi presenterade också vårt erbjudande till handelskamrarnas medlemsföretag om handelshinder vid import och export på EU:s inre marknad och till och från tredje land.

Under året utvärderade vi våra sex olika former för dialog med hjälp av intervjuer med deltagare från olika organisationer. Samtliga intervjupersoner uppskattade mötena och möjligheten att träffa personer från branscher de i vanliga fall inte träffar som exempelvis företrädare från industrin och biståndsvärlden. Det framgick även att de teman som vi lyft på mötena har varit relevanta.

3.5.2 Kontakter med företag och organisationer

Tulldagarna

Kommerskollegium deltog vid årets tre Tulldagar där deltagare kunde ställa frågor och få information om vår verksamhet. I Göteborg deltog vi också i en panel om handel i en geopolitisk turbulent värld. Tulldagarna är Sveriges största mötesplats för tullfrågor där företag får information om aktuella tull- och handelsfrågor. Medverkan på

Tulldagarna ger oss möjlighet att dels öka företagens kännedom om det stöd Kommerskollegium kan ge, dels ta del av företagens erfarenheter av internationell handel.

Frågor och svar

Vi besvarar löpande frågor från företag, som kan kontakta oss via vår webbplats, ute på seminarier eller via e-post. Frågorna rörde exempelvis tullsuspensioner, de förlängda skyddsåtgärderna på stål samt antidumplings- och antisubventionsåtgärder.

En del frågor ställs till oss i egenskap av kontaktpunkt, till exempel som nationell TBT-kontaktpunkt under WTO:s avtal för tekniska handelshinder. Frågorna rörde exempelvis import av fläktar, EU försäkran om överensstämmelse och import av hudvårdsprodukter. Genom tydliga och snabba svar bidrar vi till att företagen är väl informerade om såväl nuvarande som kommande förutsättningar för handel i och utanför EU.

För att få en aktuell bild av vilka utmaningar som svenska företag möter i handelsfrågor och för att marknadsföra våra kontaktpunkter och funktioner besökte generaldirektören bland annat ett handelskammarmöte där ledningen för samtliga handelskammare deltog. Vi genomförde även företagsbesök för att ta del av företags erfarenheter av internationell handel och diskutera aktuella handelspolitiska frågor.

3.5.3 Studiebesök

Hur styrs en myndighet som Kommerskollegium, vilken roll spelar utrikeshandeln för Sverige och vilka effekter skulle vi kunna se på svensk ekonomi, om USA inför höga tullar mot Kina, EU och övriga världen? Det fick mer än 1 100 elever och ett femtiotal lärare lära sig om, i samband med studiebesök på Kommerskollegium. Genom studiebesöken fick målgruppen ökad kunskap om internationell handel, samtidigt som vi fick möjlighet att förstå vilka handelsfrågor som engagerar en yngre generation. Vi fick positiv återkoppling från lärarna och flera elever återkom med frågor i uppsatsarbeten. Vi besökte även flera universitet och föreläste om utrikeshandel och handelns betydelse.

4 Goda förutsättningar för utvecklingsländer

Kommerskollegium verkar för att stärka handelskompetensen i låg- och medelinkomstländer med utgångspunkt i Agenda 2030. Vårt arbete syftar till att stötta dem så att de kan gå ifrån att vara mottagare av bistånd till att bli handelspartners. Det långsiktiga målet är att skapa goda förutsättningar för utvecklingsländer att delta i internationell handel och bidra till hållbar utveckling. Starka offentliga institutioner är viktiga för att internationell handel ska kunna bidra till inkluderande tillväxt och välstånd. Vi arbetar i huvudsak med offentliga institutioner, ofta i form av handelsministerier och företag eller deras företrädare som exporterar eller vill exportera till EU och Sverige.

Verksamheten fokuserar på kapacitetsutveckling på individuell och organisatorisk nivå samt på importfrämjande. Insatserna ska stödja samarbetsorganisationernas kapacitet att verka som en effektiv, tillförlitlig och transparent institution på handelsområdet. De syftar också till att hjälpa företag i låg- och medelinkomstländer att exportera sina varor och tjänster till den svenska och europeiska marknaden.

Kommerskollegiums utvecklingssamarbete är en byggsten i regeringens reformagenda som bland annat eftersträvar synergier mellan handel, bistånd och främjande. Vi samarbetar även med andra myndigheter och aktörer exempelvis inom ramen för Team Sweden. Ett samarbetsavtal med Sida träffades under året.

4.1 Resultatbedömning

Även under 2024 fortsatte Rysslands krig i Ukraina vilket innebar att vi inom området handel och bistånd hade ett fortsatt fokus på stöd till Ukraina och andra länder i närområdet, till exempel Moldavien. Vår bedömning är att vi under 2024 uppnådde ett bra resultat inom målet att *ge Goda förutsättningar för utvecklingsländerna att delta i internationell handel och bidra till hållbar utveckling*. Resultatet av vår biståndsverksamhet mäts i första hand genom utvärderingar och observationer. De visade i flera fall på höjda kunskaper hos våra deltagare och samarbetspartners, vilket är vår indikator för ett bra resultat. Vi kunde se att genomförda utbildningar leder vidare till fördjupade samarbeten, exempelvis i Ukraina. Aktiviteterna i den importfrämjande verksamheten ledde till att företag gör affärer, vilket också är ett bra resultat. Men vi har även konstaterat flera förändringar på institutionell nivå, vilket indikerar ett mycket bra resultat, exempelvis i Somalia och Namibia. I Somalia har Ministry of Commerce infört en process för konsekvensbedömningar. I Namibia har den nationella kommittén för tekniska regler blivit operativ.

4.2 Agenda 2030

Genom det internationella utvecklingssamarbetet bidrar Kommerskollegium till flera mål inom Agenda 2030. Ett exempel är vårt arbete med offentliga institutioner där vi arbetar med att stärka den handelspolitiska kompetensen hos våra samarbetspartners och stödjer deras deltagande i WTO:s arbete. Där bidrar vi till mål 16.6 om effektiva,

transparenta och tillförlitliga institutioner. Hit kan vi exempelvis räkna vårt stöd till Ukraina där vi stöttade institutioner som ansvarar för anslutningsprocessen till EU. Delmål 17.10 om att främja ett multilateralt handelssystem inom ramen för WTO bidrog vi till på flera sätt exempelvis genom att Zambia numera har en tydlig ansvarsfördelning för tekniska regler. När vi stärker utvecklingsländernas förmåga att delta i WTO:s kommittéarbeten bidrar vi till delmål 16.8 om att stärka utvecklingsländers roll i den globala styrningen. Den importfrämjande verksamheten inom Open Trade Gate Sweden, bidrar till mål 17.11 om att öka utvecklingsländernas export.

4.3 Kommerskollegiums stöd till Ukraina

Kommerskollegium fortsatte att ge Ukraina högsta prioritet och vi kunde dra nytta av synergin från vår utredningsverksamhet som bidrar med sammanhang, tidslinje och strategiska prioriteringar. Insatserna som vi genomförde riktade sig mot både företag och organisationer samt offentliga institutioner. Ukrainska företag ställde ut på mässor i Sverige och i Paris. Tjänstepersoner deltog i utbildning för att förbereda sig för landets integration med EU. Samtidigt lade vi grunden för ett långsiktigt bilateralt samarbete med ministeriet i Ukraina. Vi genomförde ett besök i Kiev inom ramen för det nordisk-baltiska samarbetet NB8. Våra importfrämjande insatser leder till affärer med europeiska inköpare. Under Almedalsveckan arrangerade vi tillsammans med Sida ett seminarium om handelns och biståndets betydelse för Ukrainas ekonomiska överlevnad.

4.4 Utbildningsprogram

Trade Academy EU Integration

Genom ett nytt utbildningsprogram bidrog vi till att förbereda 11 ukrainska och 7 moldaviska tjänstepersoner för ländernas pågående integration med EU. Det riktar sig mot dem som arbetar med EU-integration på främst ministerier och myndigheter. Deltagarna fick, förutom fördjupade teoretiska kunskaper om handel och den inre marknaden, träning i metoder och verktyg för samordning, konsultationer, kommunikation och internationella förhandlingar. Allt detta är nödvändiga delar i en pågående process för EU-integration. Flera deltagare har berättat att de redan haft konkret användning av kursen i sitt dagliga arbete med EU-integration.

Trade Academy Trade Policy

22 personer från främst handelsministerier i Kenya, Rwanda, Zambia och Somalia gick vår handelspolitiska utbildning Trade Academy Trade Policy. De lärde sig bland annat metoder och verktyg för handelspolitisk analys som bidrar till hållbar utveckling samt praktiska färdigheter i förändringsledning. Vi såg under utbildningen att deltagarna utvecklade sina färdigheter i att göra handelspolitiska konsekvensanalyser. Vår bedömning är att de organisationer som haft deltagare på kursen tre år i rad har fått bättre förutsättningar att bedriva förändringsarbete och att kursen bidragit till såväl institutionell som individuell kapacitetsutveckling. Till exempel har Ministry of Commerce and Industry i Somalia infört en process för konsekvensbedömningar, något som varit en central del av vår utbildning. Detta är ett mycket bra resultat, eftersom det visar på institutionell kapacitetsutveckling. En annan viktig effekt är att

flera kursdeltagare visat intresse för fördjupat bilateralt samarbete. Vi tar med oss erfarenheterna från tre kursomgångar när vi under 2025 planerar för ett nytt projekt.

Trade Academy Trade Promotion

Den tredje omgången av vårt handelsfrämjande utbildningsprogram *Trade Academy Trade Promotion* genomfördes, den här gången enbart för östeuropeiska länder. Femton deltagare från handelskammare och exportfrämjande organisationer i Ukraina, Georgien och Armenien tränades i verktyg och metoder för att stötta sina företags export till Sverige och EU. Utbildningen genererade intresse för fortsatt samarbete. Dels har ukrainska handelskammaren identifierat nästa steg i Road to Export och vill ha stöd för att utveckla ett eget grundläggande program. Dels har en armenisk organisation identifierat livsmedelssektorn som ett område där de önskar fördjupat stöd. Vid årets slut genomförde vi därför en prospekteringsresa till Armenien för att undersöka förutsättningarna för detta. Som en direkt följd av utbildningen har 2 deltagande organisationer vänt sig till oss med förfrågningar om fördjupat bilateralt samarbete. Det är ett kvitto på att utbildningen är både relevant och användbar för deltagarna.

4.5 Samarbeten med offentliga institutioner

4.5.1 Ukraina

I Ukraina inledde vi ett samarbete med Ministry of Economy. Syftet är att stötta Ukraina inom området tekniska regler och tekniska handelshinder, både med fokus på vad medlemskap i WTO och EU-anslutning innebär. Vi startade samarbetet med en gemensam resa för att delta på mötet för WTO:s kommitté för tekniska handelshinder. Parallellt pågår arbetet med förstudien för ett långsiktigt samarbete med ministeriet. Vi kommer att arbeta med ministeriets samordning av informationsflödet mellan föreskrivande myndigheter, föreskrivande statliga företag och ministeriet som ansvarar för tekniska regler och WTO-frågor.

Under året inrättade regeringen en så kallad högnivågrupp, med uppdrag att ge expertstöd till Ukrainas regering på vägen mot medlemskap i EU (NB8). Gruppen är en del i ett informellt nordiskt-baltiskt samarbete om utrikes- och säkerhetspolitik, där Sverige var ordförande 2024. Kommerskollegium fick i uppdrag att bistå Utrikesdepartementet i arbetet och vi planerade och genomförde därför en resa till Ukraina med gruppen, där kontakter knöts för fortsatt arbete. Högnivågruppen stöttade därefter Ukraina med förberedelser inför anslutningsförhandlingar med EU-kommissionen.

4.5.2 Moldavien

Vi tog flera steg mot att etablera ett långsiktigt samarbete med Ministry of Economic Development and Digitalization och The Bureau for European Integration i Moldavien. Syftet är att stödja landets integration med EU:s inre marknad. Vi identifierade områden för framtida samarbete som exempelvis tjänstedirektivet, där vi påbörjade ett arbete med att stödja ministeriet med att anpassa den moldaviska lagstiftningen till EU:s regelverk. Detta har gett oss en grund att bygga vidare på inför ett långsiktigt samarbete med de moldaviska myndigheterna.

4.5.3 Namibia

Samarbetet med Namibias handelsministerium och standardiseringsorgan har lett till att Namibia ökat både sitt deltagande och sin aktivitet i WTO:s kommitté för tekniska handelshinder. Tillsammans med WTO-sekretariatet gjorde vi en bredare insats inom varuregler där TBT ingår. Det var ett bra avslut på projektet och representanter från näringslivet berättade att de upplevt både ökad transparens och bättre samarbete med handelsministeriet till följd av projektet. Vid slutet av det tvååriga samarbetet med namibiska myndigheter ser vi att landets institutionella kapacitet att arbeta med tekniska regler och tekniska handelshinder stärkts under projektiden. Vårt stöd har också lett till att det nu finns en nationell kommitté för tekniska handelshinder med tydligt mandat och ansvarsområde. Det finns även en ökad medvetenhet om tekniska regler bland namibiska intressenter. En av nyckelpersonerna vid standardiseringsorganet bjöds in av WTO-sekretariatet för att tala om transparens och tekniska regler under TBT-avtalets 30-årsfirande i Genève. Betydelsen av vårt stöd för Namibias TBT-arbete lyftes även vid TBT-kommitténs formella möte i Genève.

4.5.4 Zambia

Vårt samarbete med det zambiska handelsministeriet bidrog till att den nu två år gamla enheten för tekniska regler har fortsatt att utveckla sin kapacitet och förmåga på TBT-området. Med stöd från oss tog enheten fram arbetsmetoder och vägledning för att stötta zambiska regelgivande myndigheter. Vi fortsatte stötta en nationell samordningsprocess för att stärka ansvarsfördelningen för tekniska regler i Zambia. Två delegationer från ministeriet deltog med vårt stöd i WTO:s kommitté för tekniska handelshinder och fick därmed kunskap om det internationella samarbetet och kunde bygga nätverk. Syftet med vårt samarbete med handelsministeriet är att zambiska företag ska få bättre förutsättningar att delta i internationell handel. Samarbetet har inte varit enkelt och vi tog hjälp av en konsult för att utvärdera resultatet. Utvärderingen visade att två av fyra mål uppnåtts men att samarbetet försvårats bland annat av olika syn på organisation och hierarkier, arbetsmetodik och behov. Givet den tid vår samarbetspartner lagt på projektet bedömer vi att årets resultat är bra.

4.5.5 Rwanda

Vi inledde en förstudie om ett samarbete med Ministry of Trade and Industry i Rwanda. Under resor till Kigali höll våra experter utbildningspass i ekonomisk analys för bland annat analytiker på ministeriet. Vi noterar fortsatt intresse för kapacitetsutveckling inom ekonomisk analys och digital handel. Årets arbete gav oss en bättre bild av behov och ministeriets arbetssätt så att vi kan fortsätta förstudien med sikte på ett mer omfattande samarbete. Vi besökte även University of Rwanda där vi föreläste om handel och hållbarhet och diskuterade eventuellt framtida samarbete.

4.6 Importfrämjande verksamhet

Open Trade Gate Sweden är en importfrämjande verksamhet som stödjer exportörer i utvecklingsländer. Stödet består av information om Sveriges och EU:s handelsregler samt marknadsinformation och praktiskt kapacitetsutvecklande stöd för att få tillträde till EU:s inre marknad. Det sistnämnda kan bestå av matchmaking, deltagande på

mässor och delegationsresor. Sektorerna vi jobbar med är livsmedel, textil och it-tjänster. Nedan följer en genomgång av resultaten i OTGS projekt samt verksamheten inom kontaktpunkten.

4.6.1 Världens största livsmedelsmessa

Vårt nya koncept för mässhdeltagande i en gemensam monter vid världens största livsmedelsmessa SIAL hade vid årets slut resulterat i 10 affärer med europeiska inköpare. Det är enligt vår bedömning ett mycket bra resultat. Syftet är att erbjuda utvalda företag från våra bilaterala projekt att ta sista steget mot marknaden och knyta kontakter med inköpare på mässor. Tillsammans med Import Promotion Desk, som är vår motsvarighet i Tyskland, stöttade vi 11 företag som fick dela en monter på mässan. Konceptet innefattar stöd och verktyg före, under och efter deltagande på mässor och kommer att återanvändas framöver. Parallellt arbetade vi med svenska importörer för att presentera OTGS, SIAL och våra utvalda företag inför mässan. Totalt hade våra 11 företag 384 möten med inköpare under SIAL.

4.6.2 Ukraina

Med vårt stöd skrev 3 ukrainska livsmedelsföretag kontrakt med svenska inköpare och ytterligare sju företag förhandlade vid årets slut med inköpare. Detta som en direkt följd av att de deltagit på Gastronom-mässan i OTGS monter. Vi förberedde 12 utvalda företag för mässan genom bland annat mentorskap och en digital utbildning om mässhdeltagande. Som komplement stöttade vi dem efter mässan med så kallat go-to-market-stöd. Genom våra insatser, som är en fortsättning på vårt samarbete med Entrepreneurship and Export Promotion Office i Ukraina, fick samtliga företag bättre kännedom om den svenska livsmedelsmarknaden. Tillsammans lade vi också grunden för en fortsättning av projektet där 25 nya företag kommer att väljas ut. Tre företag deltog även i SIAL.

Trettio ukrainska it-företag tycker att de fått bättre förståelse för den svenska marknaden för it-tjänster och utvidgat sina nätverk i Sverige efter våra insatser. Tre av de nio företag som ställde ut på Stockholm Tech Show skrev kontrakt om försäljning av it-tjänster eller partnerskapsavtal med svenska företag och sju av dem har regelbundna kontakter med kunder de träffat på mässan. Förutom att erbjuda dem en monter på mässan utbildade vi dem om svenska marknaden för it-tjänster, coachade dem och tog med dem på studiebesök i det svenska innovationsekosystemet. Vi höll också en introduktion till svenska marknaden för 20 ukrainska företag som ställde ut på Fintech Week i Stockholm och tog med dem på studiebesök.

4.6.3 Moldavien

En avsiktsförklaring skrevs under med samarbetspartnern Chemonics om att erbjuda utbildning om certifieringar och hållbarhet för att förbereda företagen inom livsmedelssektorn för den svenska marknaden. Parallellt valde vi ut 4 moldaviska företag för att knyta kontakter med europeiska inköpare. Med vårt stöd deltog de även i SIAL.

Vårt samarbete med Invest Moldova fortsatte. Fyra av de nio it-företag vi arbetat med sedan 2023 har skrivit kontrakt, partnerskapsavtal eller förhandlar med svenska kunder. Alla företag uppger att de har utvecklat förståelsen för den svenska

marknaden och anpassat sitt sätt att arbeta som resultat av den utbildning och individuella coaching de fått. De berättar också att det blivit lättare att få till möten med svenska kunder till följd av den exponering de fått genom våra insatser under året. Nio företag ställde ut på Stockholm Tech Show.

Våra samlade erfarenheter från året lade grunden för ett nytt program för it-företag från Ukraina och Moldavien – *TechStep Sweden*. Där varvar vi utbildning och coaching med nätverkande. Programmet genomförs i samarbete med Invest Moldova och Entrepreneurship and Export Promotion Office i Ukraina och startar 2025.

4.6.4 Bolivia

Till följd av vårt samarbete med SwissContact har den nystartade exportfrämjande organisationen i Bolivia och flera handelskammare ett koncept att arbeta utifrån. De har även metoder och verktyg för att stödja boliviansk export vid bland annat internationella mässor. Detta resultat ser vi utöver de affärer som vi rapporterat om tidigare. Vi reste till Bolivia för ett avslutande evenemang där vi tillsammans med bland andra handelskamrar, exportfrämjarorganisationen och ministerier diskuterade hur det framgångsrika arbetet kan skalas upp och integreras i framtida nationella initiativ. Vi genomförde även två workshops för bolivianska företag och handelskammare om möjligheter och strategier för att komma in på den svenska marknaden. Parallellt valde vi ut 4 bolivianska företag för att knyta kontakter med europeiska inköpare. Med vårt stöd deltog de i SIAL.

4.6.5 Georgien

Vi inledde en förstudie för att stödja den georgiska modesektorn, men valde att fokusera på företag och inte fortsätta samarbeten med statliga aktörer. Under en prospekteringsresa till Tbilisi träffade vi georgiska textilföretag och utvecklade sedan en digital utbildning anpassad för dem. 74 deltagare fick en introduktion till den svenska marknaden för kläder, både om krav och marknadsaspekter. Därefter fick de georgiska företagen i uppgift att identifiera svenska kunder. I nästa steg kommer vissa företag bjudas in till Sverige för att träffa aktörer inom den svenska modeindustrin för att bättre förstå den svenska marknaden.

4.6.6 Kontaktpunkten OTGS

OTGS genomförde under 2024 sex webinarier som riktade sig till exportörer i utvecklingsländer. De handlade om den gröna given, den svenska marknaden för textilier, frukt och grönt samt it-tjänster inom spel- och finanssektorn.

Trettiofem karibiska exportörer och exportfrämjande organisationer deltog i våra digitala utbildningar om Road to Export och hur man bäst deltar på mässor. På så sätt är de nu bättre rustade för att ta steget mot den europeiska marknaden. Vidare deltog närmare 100 latinamerikanska företag och exportfrämjande organisationer i en digital utbildning om Road to Export. Genom den har de fått kunskap om den svenska marknaden med fokus på livsmedel.

Vi besvarade även företagsfrågor om regler och krav vid import till Sverige och EU, Antalet frågor minskade jämfört med året innan. Vi besvarade 109 frågor 2024 jämfört med 139 frågor under 2023 och 148 frågor under 2022.

4.6.7 Information på webben

OTGS-sidorna på vår webbplats hade strax över 71 000 besökare under 2024, att jämföra med 168 000 besökare under 2023 och 12 800 besökare 2022. Antalet besökare varierar mycket beroende på om vi har genomfört någon kampanj på Google eller inte.

Studierna av den svenska marknaden fortsätter att laddas ner i stor omfattning. Den om it-marknaden i Sverige laddades ned flest gånger av alla publikationer som publicerades på vår webbsida under året. Vi publicerade en ny marknadsstudie om gaming och uppdaterade flera andra, som handlade om frukt, grönsaker och it-tjänster.

5 En väl fungerande myndighet och övrig rapportering

En väl fungerande myndighet är grunden för verksamheten i övrigt. I detta avsnitt redovisar vi huvudsakligen frågor om säkerhet, kompetensförsörjning och övergripande kommunikationsarbete.

5.1 Säkerhet

Vi har under året haft särskilt fokus på den säkerhetsskyddskänsliga verksamheten, biståndsverksamheten och säkerheten i de lokaler som myndigheten flyttar till i början av 2025. Vi fortsatte med uppbyggnaden av vår signalskyddsorganisation och säkerhetsskyddsorganisation och de personella resurserna utökades i syfte att utveckla organisationens kapacitet och förmåga att möta verksamhetens behov.

I spåren av den säkerhetspolitiska oron blir cyberangreppen fler i samhället. Kommerskollegium fortsatte och fördjupade därför det systematiska informations-säkerhetsarbetet så att vi står rustade att möta de utmaningar som följer av det förändrade omvärldsläget.

Vi genomförde en analys av resesäkerheten för vissa resor inom biståndet. Det resulterade i rekommendationer för att resorna ska kunna genomföras på ett säkert sätt. För att förbereda oss ytterligare deltog vi en myndighetsgemensam upphandling av säkerhetsutbildning.

Sammantaget bedömer Kommerskollegium att åtgärderna gett en ökad säkerhet för verksamheten och förbättrade möjligheter att bedriva verksamheten i enlighet med gällande regelverk.

5.2 Kompetensförsörjning

Kommerskollegium fortsätter att vara en attraktiv arbetsplats med gott om sökande på utannonserade tjänster och ett högt engagemang bland de anställda, sett till resultaten i de regelbundet återkommande temperaturmätningarna. Vi såg även att personalomsättningen minskade. Prenumeranter på sidan med lediga tjänster på vår webbplats ökade stadigt under hela 2024.

Vi arbetade aktivt med att försöka vara en effektiv och modern organisation som ligger i framkant vad gäller stödet till verksamheten i form av moderna lokaler och en organisation och målstyrning som är bättre anpassad till vår omvärld. Detta gjorde vi genom att förbereda en flytt till lokaler som bättre möter myndighetens behov. Vi genomförde en omorganisation för att skapa en tydligare struktur och vara bättre anpassad till det säkerhetspolitiska läget och öka vårt fokus på handel och bistånd. Vi arbetade fram nya målformuleringar i syfte att ytterligare tydliggöra ansvarsområden och funktioner. Organisationen träder i kraft 1 januari 2025 och planering och rapportering enligt den nya målstrukturen sker från och med verksamhetsåret 2025.

Det kontinuerliga arbetet med arbetsmiljö fortsatte med systematiskt arbetsmiljöarbete, temperaturmätningar, riskanalyser och uppföljning av hur vi mår och har det. Genom dessa insatser säkerställer vi att arbetsförhållandena är långsiktigt hållbara för våra medarbetare.

Flera kompetensutvecklingsinsatser genomfördes under 2024. Ledningsgruppen deltog i ett program för ledningsgrupps- och ledarskapsutveckling för att förstärka ett engagerat och tydligt ledarskap för organisationen. Delar av ledningsgruppen deltog i en utbildning om AI. Vår satsning som riktade sig till all personal om tjänstemannarollen slutfördes under 2024. Inom biståndsverksamheten genomfördes flera kompetenshöjande insatser, exempelvis kopplat till metoder och verktyg för kapacitetsutveckling och säkerhet.

När medarbetare slutar genomför vi avslutssamtal för att ta tillvara synpunkter på tiden man varit anställd på Kommerskollegium. Samtalen är värdefulla för att identifiera förbättringsområden för framtida utveckling. Regeringsuppdraget Praktik i staten har slutrapporterats, där vårt bidrag under ett antal år varit del i att främja inkludering i arbetslivet. Vi tog emot fyra praktikanter från högskolor och universitet som fick möjlighet att lära sig om vår verksamhet och hur det är att jobba på en statlig myndighet.

Vår bedömning är att de åtgärder som vi gjort har bidragit till att möta verksamhetens kompetensbehov under 2024.

5.3 Övergripande kommunikationsarbete

Vår viktigaste informationskanal är vår webbplats som under året fick 254 815 nya besökare. Det är en minskning om man jämför med 2023 då vi fick 636 715 besökare bland annat till följd av en kampanj på Google. Minskningen beror även på att besökare numera har möjlighet att säga nej till att deras aktivitet på webben mäts genom så kallade cookies, vilket har medfört ett bortfall på ungefär 30 procent. Under 2022 hade vår webbplats 167 261 besökare. Merparten av webbplatsens besökare kommer från Sverige och en knapp tredjedel från utlandet. Den ingång på den svenska delen av webbplatsen som hade flest besökare var importera och exportera som vänder sig till företag. På den engelska delen var det ingången med marknadsstudier som vänder sig till företag i utvecklingsländer som hade flest besökare. Vi publicerade 25 rapporter och analyser på webben att jämföra med 15 under 2023 och 10 under 2022. Vi införde en möjlighet att prenumerera på de engelska nyheterna och funktionen hade i slutet av året 110 prenumeranter.

För att nå ut till rätt målgrupp med anpassade budskap kommunicerar vi via sociala medier som LinkedIn och Facebook. Under 2024 fortsatte vi att effektivisera vår annonsering på LinkedIn och Facebook, vilket resulterade i över 50 000 klick till vår webbplats.

Vi producerade flera korta filmer för sociala medier, för att på ett pedagogiskt sätt förklara vår verksamhet och aktuella frågor. Den film som fick störst spridning handlade om frihandelsavtal och visades närmare 28 000 gånger på LinkedIn.

Nyhetsbrevet Utrikeshandelsnytt, som ger företag praktisk information, gavs ut tio gånger under året. De nyheter som väckte mest intresse handlade om Pems-konventionen, Trumps föreslagna tullar och frihandelsavtalet mellan Sverige och Nya Zeeland. Vid utgången av 2024 hade nyhetsbrevet drygt 3 050 prenumeranter.

Kommerskollegium intensifierade kontakterna med Brysselbaserade medier för att nå flera inom EU:s institutioner, opinionsbildare och beslutsfattare. Resultatet blev återkommande omnämningar i nyhetsbrev som bevakar EU-frågor med en stor skara prenumeranter internationellt. Kommerskollegium publicerade sju pressmeddelanden och flera debattartiklar i svenska medier. Trots detta var räckvidden i medier lägre under 2024 än 2023, då vi hade ett mycket stort genomslag. De höga siffrorna under 2023 berodde troligen på generaldirektörens EU-uppdrag om användningen av frysta ryska tillgångar i återuppbyggnaden av Ukraina, som väckte mycket uppmärksamhet.

5.4 Novemberstiftelsen

Kungliga Kommerskollegii 1 novemberstiftelse bildades under 1920-talet som en fond för personalens anställda. Under 2018 registrerades den som en stiftelse och ett godkännande erhöles från länsstyrelsen i Stockholm att vi får förbruka stiftelsens tillgångar. Vi genomförde flera aktiviteter i syfte att förbättra arbetsmiljön och sammanhållningen bland personalen, i enlighet med stiftelsens ändamål.

6 Finansiell redovisning

- Resultaträkning
- Balansräkning
- Anslagsredovisning
- Tilläggsuppgifter och noter
- Sammanställning över väsentliga uppgifter

Resultaträkning

(tkr)	Not	2024	2023
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	144 529	124 646
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	210	519
Intäkter av bidrag	3	541	786
Finansiella intäkter	4	678	707
Summa		145 957	126 658
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-96 325	-84 996
Kostnader för lokaler	6	-18 513	-15 543
Övriga driftkostnader	7	-30 182	-25 079
Finansiella kostnader	8	-118	-121
Avskrivningar och nedskrivningar		-819	-918
Summa		-145 957	-126 658
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	0	2 676
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		0	-2 676
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		4 260	4 257
Lämnade bidrag	10	-4 260	-4 257
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring	11	0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2024-12-31	2023-12-31
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	12	582	687
Summa		582	687
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	13	1 704	186
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	14	209	422
Summa		1 913	607
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos andra myndigheter	15	1 943	2 048
Övriga kortfristiga fordringar	16	12	116
Summa		1 955	2 165
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	17	4 075	3 964
Upplupna bidragsintäkter	18	0	141
Summa		4 075	4 105
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	19	-3 530	-2 324
Summa		-3 530	-2 324
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	20	16 599	12 581
Summa		16 599	12 581
SUMMA TILLGÅNGAR		21 594	17 820
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	21	102	102
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		102	102
Avsättningar			
Övriga avsättningar	22	2 221	900
Summa		2 221	900
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	2 494	1 294
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	24	4 292	3 901
Leverantörsskulder		2 678	3 005
Övriga kortfristiga skulder	25	1 582	1 356
Summa		11 047	9 556
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	26	8 216	7 147
Oförbrukade bidrag	27	8	115
Summa		8 224	7 263
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		21 594	17 820
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)			Årets till-	Omdispo-		Totalt		Utgående
Utgiftsområde		Ing. över-	delning	nerade		disponi-		över-
Anslag		förings-	enl. regl.	anslags-	Indrag-	belt		förings-
anslagspost (ap.)	Not	belopp	brev	belopp	ning	belopp	Utgifter	belopp
Uo 24 2:2 Ramanslag								
Kommerskollegium								
ap.1 Kommerskollegium	28	2 888	105 055		-60	107 883	-107 450	433
Uo 7 1:1 Ramanslag								
Biståndsverksamhet								
ap.10 Biståndsverksamhet del till Kommerskollegium	29	-141	40 000	5 000	0	44 859	-41 360	3 499
Summa		2 747	145 055	5 000	-60	152 742	-148 810	3 931

Finansiella villkor i anslagsredovisningen

De finansiella villkoren redovisas under respektive not till anslagen.

Tilläggsupplysningar och noter

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges.
Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Myndighetens bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverket (ESV):s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. För årsredovisningen 2023 var brytdagen den 5 januari.

Efter brytdagen har fakturor överstigande ett halvt prisbasbelopp 2024 (28 650 kr) bokförts som periodavgränsningsposter.

Kostnadsrästmässig anslagsavräkning

Reglerna om kostnadsrästmässig anslagsavräkning från och med 2009 innebär att kostnader, inte utgifter, avräknas anslag. Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2023, 423 tkr, utgående balans år 2024 402 tkr, förändring 21 tkr.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas egenutvecklade dataprogram, förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt basbelopp och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är ett halvt basbelopp. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod.

Avskrivning under anskaffningsåret sker med ett helt års avskrivning för det som har anskaffats under årets första del och med ett halvt års avskrivning för det som har anskaffats under årets andra del.

Bärbara datorer och övrig bärbar datorutrustning kostnadsbokförs, då den beräknade livslängden understiger tre år.

Tillämpade avskrivningstider

3 år	Datorer och kringutrustning
5 år	Egenutvecklade dataprogram, licenser, rättigheter Förbättringsutgifter på annans fastighet Maskiner och tekniska anläggningar Övriga kontorsmaskiner
6 år	Inredningsinventarier

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga upplysningar

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare/styrelseuppdrag	Ersättning i tkr
Generaldirektör Anders Ahnlid	1 459

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer. I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid. Sjukfrånvaron redovisas i procent.

Sjukfrånvaro	2024	2023
Totalt	3,0%	5,1%
Andel 60 dagar eller mer	63,9%	73,7%
Kvinnor	3,2%	6,7%
Män	2,7%	2,2%
Anställda -29 år	-	-
Anställda 30 år-49 år	2,8%	5,7%
Anställda 50 år-	3,9%	4,5%

Sjukfrånvaro för gruppen anställda -29 år lämnas inte eftersom antalet anställda i gruppen är under tio personer.

Noter

Resultaträkning (tkr)

		2024	2023
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	144 529	124 646
	Summa	144 529	124 646
	Utgifter i anslagsredovisningen	-148 810	-128 902
	Medel som erhållits från statens budget för Finansiering av bidrag.	4 260	4 257
	Summa	-144 550	-124 646
	Saldot 2024 består av minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen. 2024 var beloppet 21 tkr.	-21	0
	Intäkter av anslag har ökat mellan åren vilket förklaras av högre personalkostnader, övriga driftkostnader och lokalkostnader (se not 6 och 7 nedan).		
Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	210	519
	Summa	210	519
	Minskningen beror främst på färre resurssamordnande uppdrag med bl.a. Utrikesdepartementet		
Not 3	Intäkter av bidrag		
	Intäkter av bidrag från statliga myndigheter	277	208
	Bidrag från andra EU-länder	242	540
	Bidrag från övriga	22	38
	Summa	541	786
	Bidraget från andra EU-länder avser ett Twinningprojekt i Namibia. Bidrag från övriga avser medel från Kungl. Kommerskollegiet 1:a novemberstiftelse för personalförfrämjande aktiviteter.		
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	672	704
	Övriga finansiella intäkter	6	3
	Summa	678	707
	Minskningen av ränteintäkter beror på lägre ränta och lägre saldo under 2024.		

		2024	2023
Not	5 Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal) <i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	-56 755 0	-50 619 0
	Sociala avgifter	-37 563	-32 478
	Övriga kostnader för personal	-2 007	-1 899
	Summa	-96 325	-84 996
	Ökningen av personalkostnader beror framför allt på ökat antal anställda samt lönerevisionen och ökade sociala avgifter främst avseende pensionspremier.		
Not	6 Kostnader för lokaler		
	Kostnader för lokaler	-18 513	-15 543
	Summa	-18 513	-15 543
	Ökningen av lokalkostnaderna beror framför allt på indexuppräkning av lokalhyran och höjning av fastighetsskatten samt kostnader för flytt till nya lokaler i februari 2025 avseende bl.a. avsättning för ej utnyttjade gamla lokaler under februari 2025.		
Not	7 Övriga driftkostnader		
	Resor, representation, information etc.	-5 461	-6 433
	Inköp av varor	-2 196	-2 048
	Köp av tjänster	-22 526	-16 598
	Summa	-30 182	-25 079
	Ökningen av övriga driftkostnader beror framför allt på ökade konsultkostnader för planering och åtgärder inför flytt 2025. I detta ingår även konsultkostnader för migrering av datatjänster till Försäkringskassan.		
Not	8 Finansiella kostnader		
	Ränta på lån i Riksgäldskontoret	-55	-59
	Ränta avseende inbetalt anslagssparande	-1	-16
	Övriga finansiella kostnader	-61	-46
	Summa	-118	-121
Not	9 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		
	Beloppet 2023 avser återbetalning av anslagsmedel avseende justerat utgående överföringsbelopp 2022. Avser inbetalt bidrag avseende Brexit under 2023 där kostnader mellan 2020–2022 finansierats av anslag.	0	2 676
	Summa	0	2 676

			2024	2023
Not	10	Lämnade bidrag		
		Tillväxtverket	-3 950	-3 950
		Konsumentverket	-250	-250
		Lämnade bidrag till internationella organisationer	-60	-57
			-4 260	-4 257
		Lämnade bidrag till internationella organisationer avser bidrag till ett nätverk där OTGS medverkar och som syftar till att sprida information och kunskap mellan olika OTGS-liknande funktioner i Europa.		
Not	11	Årets kapitalförändring		
		Årets kapitalförändring	0	0
		Summa	0	0
		Anledning till att årets kapitalförändring är noll beror på att kollegiet inte har haft någon tjänsteexportverksamhet under 2024.		

Balansräkning

			2024-12-31	2023-12-31
Not	12	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
		Ingående anskaffningsvärde	6 784	6 670
		Årets anskaffningar	215	114
		Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	0
		Summa anskaffningsvärde	6 999	6 784
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-6 098	-5 513
		Årets avskrivningar	-320	-585
		Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar (+)	0	0
		Summa ackumulerade avskrivningar	-6 418	-6 098
		Utgående bokfört värde	582	687
Not	13	Förbättringsutgifter på annans fastighet		
		Ingående anskaffningsvärde	1 809	1 775
		Årets anskaffningar	1 666	34
		Summa anskaffningsvärde	3 475	1 809
		Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 623	-1 531
		Årets avskrivningar	-148	-92
		Summa ackumulerade avskrivningar	-1 771	-1 623
		Utgående bokfört värde	1 704	186
		Ökningen avser investeringar i Kommerskollegiums nya lokaler (inflyttning febr 2025).		

		2024-12-31	2023-12-31
Not 14	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	4 074	4 099
	Årets anskaffningar	139	78
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-103
	Summa anskaffningsvärde	4 213	4 074
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-3 653	-3 515
	Årets avskrivningar	-352	-241
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	0	103
	Summa ackumulerade avskrivningar	-4 005	-3 653
	Utgående bokfört värde	209	422
Not 15	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	1 933	2 016
	Kundfordringar hos andra statliga myndigheter	10	32
	Summa	1 943	2 048
Not 16	Övriga kortfristiga fordringar		
	Personalrelaterade fordringar	12	13
	Övriga kortfristiga fordringar	0	104
	Summa	12	116
Not 17	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	3 472	3 031
	Övriga förutbetalda kostnader	603	933
	Summa	4 075	3 964
	Ökningen av förutbetalda hyreskostnader beror på hyra nästkommande år och lokalhyror för nya lokaler 2025.		
Not 18	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter inomstatliga	0	141
	Upplupna bidragsintäkter, utomstatliga	0	0
	Summa	0	141
Not 19	Avräkning med statsverket		
	Uppbörd		
	Redovisat mot inkomsttitel	0	-2 676
	Medel från räntekonto som tillförts inkomsttitel	0	2 676
	Fordringar avseende uppbörd	0	0
	Anslag i räntebärande flöde		
	Ingående balans	-2 747	-5 000
	Redovisat mot anslag	148 810	128 902
	Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-150 055	-129 265
	Återbetalning av anslagsmedel	60	2 616
	Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-3 932	-2 747

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Ingående balans	423	423
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-21	0
	402	423

Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag

Summa Avräkning med statsverket **-3 530** **-2 324**

Not 20 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16 599	12 581
Summa	16 599	12 581

Räntekontokredit **11 000** **11 000**

Ökningen av behållningen på räntekontot beror på större tilldelade anslag under 2024.

**Not 21 Myndighetskapital
Specifikation förändring av myndighetskapitalet**

	Balanserad kapitalförändring, avgiftsfin. verksamhet	Kapitalförändring enl. resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2023	102	0	102
Rättelser	0	0	
Ingående balans 2024	102	0	102
Föregående års kapitalförändring	0	0	0
Årets kapitalförändring	0	0	0
Summa årets förändring	0	0	0
Utgående balans 2024	102	0	102

Not 22 Övriga avsättningar**Avsättning för lokalt omställningsarbete**

Ingående balans	900	747
Årets förändring	170	153
Utgående balans	1 070	900

Avsättning för omstrukturering

Ingående balans	0	0
Årets förändring	1 151	0
Utgående balans	1 151	0
Summa övriga avsättningar	2 221	900

Kollegiet har inte någon beslutad plan för hur beloppet för lokalt omställningsarbete ska användas.

Avsättning för omstrukturering avser lokaler som ej kommer att nyttjas under februari 2025.

		2024-12-31	2023-12-31
Not 23	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	1 294	1 777
	Under året nyupptagna lån	2 020	435
	Årets amorteringar	-819	-918
	Utgående balans	2 494	1 294
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	12 000	12 000
	Lånefinansierade anläggningstillgångar inkl. finansiell leasing	2 494	1 294
Not 24	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Leverantörsskulder till andra myndigheter	2 420	2 163
	Arbetsgivaravgifter	1 722	1 476
	Övriga skulder till statliga myndigheter	13	
	Mervärdesskatt	136	261
	Summa	4 292	3 901
Not 25	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	1 582	1 356
	Summa	1 582	1 356
Not 26	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	6 845	5 788
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	316	948
	Övriga upplupna kostnader	1 055	410
	Summa	8 216	7 147
	Upplupna kostnader har ökat på grund av högre semesterlöneskuld med anledning av fler antal anställda och därmed fler antal sparade semesterdagar.		
Not 27	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	8	0
	Summa	8	0
	Övriga oförbrukade bidrag	0	115
	Summa oförbrukade bidrag	8	115
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk inom tre månader	8	0

Anslagsredovisning

Not 28 Uo 24 2:2 ap. 1 Kommerskollegium

Anslagsposten får användas för Kommerskollegiums förvaltningsutgifter.

Av anslagsposten avser 8 300 tkr de svenska kontaktpunkterna för tjänster och varor. Det sammanlagda medelsbehovet för Tillväxtverkets och Konsumentverkets åtgärder avseende kontaktpunkten för tjänster har beräknats till 4 200 tkr, varav 3 950 tkr avser Tillväxtverket och 250 tkr Konsumentverket.

Kommerskollegium har under 2024 lämnat bidrag på totalt 4 200 tkr, varav 3 950 tkr till Tillväxtverket och 250 tkr till Konsumentverket.

Enligt regleringsbrevet disponerar Kommerskollegium en anslagskredit på 3 151 tkr.

Anslagssparande från föregående år får enligt regleringsbrevet disponeras med ett belopp om högst 3% av anslaget.

Anslaget är räntebärande. Låneram 12 000 tkr. Räntekontokredit 11 000 tkr.

Not 29 Uo 7 1:1 ap. 10 Biståndsverksamhet – del till Kommerskollegium

Anslagsposten ska användas för att bedriva handelsrelaterat utvecklingssamarbete samt driva den nationella kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden, i enlighet med myndighetens uppgifter och uppdrag såsom det framgår av förordningen med instruktion för Kommerskollegium och i enlighet med regeringens uppdrag till Kommerskollegium (UD2019/11795) att utvidga OTGS verksamhet för att ytterligare underlätta export från utvecklingsländer. Medlen får även användas för expertstöd, metod- och kompetensutveckling, utvärdering, erfarenhetsredovisning och revision av handelsrelaterat utvecklingssamarbete.

Medlen ska användas för handelsrelaterat utvecklingssamarbete i enlighet med reformagendan och strategier för internationellt utvecklingssamarbete samt regeringens målsättningar om stärkta synergier mellan handel och bistånd och om att stödja utvecklad handelskapacitet i prioriterade samarbetsländer i närområdet såsom Ukraina, Moldavien, Armenien och Georgien. Medlen ska kunna användas för verksamhet i medelinkomstländer.

	Villkor högst	Utfall
Högst 5 000 000 kronor ska användas till projektet om en kapacitetsstärkande nordisk-baltisk (NB8) högnivågrupp som stöd till Ukrainas EU-anslutningsförhandling.	5 000	3 021

Enligt regleringsbrevet disponerar Kommerskollegium en anslagskredit på 1 200 tkr.

Anslagskredit från 2023 får enligt regleringsbrevet för 2024 täckas med 2024 års tilldelade anslag.

Enligt regeringsbeslut UD2024/05665 2024-04-18 tilldelades Kommerskollegium ytterligare 5 000 tkr.

Anslaget är räntebärande.

Totalt har Kommerskollegium haft utgifter på anslaget om 41 360 tkr, varav 25 826 tkr för det handelsrelaterade utvecklingssamarbetet och 15 534 tkr för OTGS verksamhet, varav 60 tkr lämnades som bidrag.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

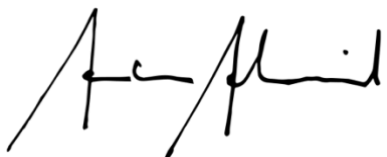
(tkr)	2024	2023	2022	2021	2020
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	12 000	12 000	4 000	4 000	4 000
Utnyttjad	2 494	1 294	1 777	2 649	2 851
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	672	704	182	0	0
Räntekostnader ¹	1	16	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringbrev	0	0	0	0	0
Övriga avgiftsintäkter	210	519	57	37	119
<i>Avgiftsintäkter som ej disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	0	2 676	0	0	0
Anslagskredit					
Beviljad (Uo 24)	3 151	2 827	2 744	2 767	2 754
Utnyttjad (Uo 24)	0	0	0	0	0
Beviljad (Uo 7)	1 200	1 050	750	0	0
Utnyttjad (Uo 7)	0	141	361	0	0
Anslag					
<i>Ramanslag</i>					
Anslagssparande(Uo 24)	433	2 888	5 361	5 290	2 057
Anslagssparande(Uo 7)	3 499	0	0	853	1 685
Bemyndiganden (ej tillämpligt)					
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	84	79	83	85	83
Medelantalet anställda (st)*	92	85	84	87	86
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 726	1 590	1 387	1 277	1 255
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	102	102	102	102	102

1) Avser räntekostnader för inbetalt anslagssparande

*Antalet anställda är justerade för tjänstlediga

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2025

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Anders Ahnlid', written in a cursive style. The signature is positioned above a horizontal line.

Anders Ahnlid
Generaldirektör

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel, EU:s inre marknad och handelspolitik. Vår uppgift är att förbättra möjligheterna för internationell handel med utgångspunkt i öppenhet, klara spelregler och fri rörlighet på EU:s inre marknad.

Målet för vårt arbete är att bidra till en väl fungerande inre marknad, en extern handelspolitik i EU som bygger på frihandel samt ett öppet och starkt multilateralt handelssystem.

Vi förser regeringen med beslutsunderlag, utredningar och yttranden samt deltar i internationella möten och förhandlingar.

Kommerskollegiums Solvitcenter hjälper företag och privatpersoner som stöter på problem med den fria rörligheten. Vi är också värd för flera nätverk med näringslivsorganisationer och myndigheter som syftar till att utveckla förutsättningarna för handeln.

I vår roll som handelsmyndighet ingår dessutom att ge stöd till utvecklingsländer genom handelsrelaterat utvecklingssamarbete. Det sker bland annat genom kontaktpunkten Open Trade Gate Sweden som bistår exportörer från utvecklingsländer i deras handel med Sverige och EU.

Med våra utredningar och rapporter vill vi öka kunskapen om handelns betydelse för samhällsekonomin och för en global hållbar utveckling.

Kommerskollegium, februari 2024. ISBN: 978-91-89742-55-0

